

Laisvoji Lietuva

Mažųjų likimas

Jurgis Voldemaras

AGRESIJOS AUKA

Tuo metu, kada pasaulio dėmesys buvo nukreiptas į Vengrijos įvykius, Izraelis, Anglija ir Prancūzija užpuolė Egiptą. Ši agresijos akta pradėjo Izraelis, neva tai Egipto išprovokuojo. Anglai ir prancūzai savo intervenciją teisingai sakdami, kad to reikalavo Suez kanalo saugumas. Iš tikrųjų gi, Egipto užpuolimas buvo bendrai šių trijų valstybių suplanuotas tikslu jei ne likviduoti, tai bent suduoti mirtiną smūgį prez. Nasser vyriausybei.

Egipto revoliucijos metu iškėlęs pulk. Nasser greitai tapo viso arabų bloko centre figūra ir jų simboliu kovoje prieš vakarų kolonializmą ir prieš žydų valstybę. Jisai priverė britų igulas apiešti Suezą, nacionalizavo kanalo bendrovę, rėmė ir inspiravo Alžyro sukilėlius ir sparciai ginklavo savo kraštą. Kaip žinome, Izraelio politika yra išlaikyti Artimųjų Rytų jėgų balansą. Atseit, visos arabų valstybės kartu sudėjus, neturi viršyti vieno Izraelio karinės galybės! Su tokia žydų politika sutiko vakarų valstybės ir tuo priverė Nasserį ieškoti ginklų komunistų kraštuose. Už šiuos veiksmus jis buvo bandomas apšaukti komunistų sąjungininku, vėliau fašistu, o dabar mėgstamas vadinti arabišku Hitleriu.

UŽPUOLIMAS TUO NEPAATEISINAMAS

Egipto interesai iš vienos pusės, ir Izraelio bei anglų su prancūzais — iš kitos, susikirtė. Jeigu skirtingų valstybių interesų susikirtimas pateisintų užpuolimą, tai istorijoje nebūtų nei agresorių, nei karo padėgėjų. Todėl, Izraelio — Anglijos — Prancūzijos avantiūra prieš Egiptą niekuo nesiskiria nuo daugelio kitų istorijoje žinomų užpuolimų prieš mažąsias valstybes. Eisenhowerio administracija pakartotinai buvo pareiškus, kad Artimųjų Rytų agresijos auka susilauks Amerikos pagalbos. Kokios pagalbos gali tikėtis Egiptas? Amerika Egiptui niekuo nepadės. Išėitų, kad Amerikos pažadai buvo taikomi vienai pusei, bet ne taikomi kitai.

Anglam ir prancūzams užėmus Suezą, žydai iš Egipto pasitrauks. Nasser'is jeigu ir pasilikis valdžioje, jau nebebus tuo, kuo buvo ara-

bų pasaulyje.

KOMUNISTAI ŽUDO VENGROUS

Laisvė visuomet perkama krauju kaina. Alžyre ji lieja arabų nacionalistai, Kipre graikai, o rytų Europoje visi, kurie bando pasipriešinti sovietiskam režimui. Bet nei viena komunistų valdoma šalis nebuvo taip atvirai sukilus prieš sovietus, kaip Vengrija. Vengrijos sukilimas nėra riaušės, bet patrijotų atviras karas su bolševiku kariuomene. Silpnai ginkluotus žmones malšina tankais ir lektuvais. Visas pasaulis užjaučia vengrus, bet niekas jiems nepadeda. Sovietų kariuomenė numalšina sukilimą, ir tūkstančiai vyrų, moterų ir vaikų bus išduoti.

Be karo, sovietų režimo nenuvers, nebent sukilimas kiltų pačioje Rusijoje. Bet žmonės komunistinio režimo yra taip išskankinti, kad mažiausia viltis jiems suteikia milijonų drąsą ir jėgą.

Vengrijos didvyrių aukomis jau pasinaudojo Anglija, Prancūzija ir Izraelis. Kai Rusijos ir viso pasaulio dėmesys buvo nukreiptas į Vengrijos įvykius, jiems buvo palanki proga užpulti Egiptą. Gi sovietai, jeigu reikės, sutrauks į Vengriją ne septynis, bet septyniolika divizionų. Propoganda užsieny jiems mažiau svarbi, negu brankanti imperija. Bolševikai savo režimą gali išlaikyti tik durtuvų pagalba. Jie, pakol gali, niekad nesileis būti išvejami iš Vengrijos.

Didvyriškos Vengrijos šurpi tragedija matosi iš šio desperatiško šauksmo, perduoto per Dunapentele stotį: "Pasaulio civilizuoti žmonės: ant tūkstantmetės Vengrijos kuoro gesta paskutinės liepnos. Sovietų armija bando sutriuškinti mūsų pilnas rūpesčių širdis. Jų tankai ir pabūklai rieda vengrų žeme..."

Vengrijos šauksmą savo širdy jaučia visas laisvę mylintis pasaulis.

SUKILĖLIAI ŠAUDOMI BE TEISMO

Nors paskutiniuose pranešimuose iš Vengrijos sukilėliai dar vis tebetęsia kautynes su Sovietų raudonosios armijos daliniais, tačiau netrūksta ir aliarmuojančių žinių, kad toji kova be vakarų pagalbos ilgai negalės būti tęsiama. Silpnai ginkluoti vengrų laisvės kovotojai negali atsilaikyti prieš sovietinius tankus, artileriją ir aviaciją.

Taip pat pranešama, kad Sovietų armijos daliniai, įžygiavę Vengrijon, vykdo masines gyventojų žudynes. Sukilėliai, jiems pritarią bei jų giminės yra sugaudomi ir be jokio teismo sušaudomi kaimų kryžkeliuose ir miestų gatvėse. Sušaudytųjų tarpe matosi didelis skaičius moterų ir 10-17 metų jaunuolių. Vengrijos sukilėlius numalšinti esą yra pasiūsti da liniai susidedą iš karių mongolų, kurie be jokio pasigalėjimo ir vykdo jiems duotus įsakymus.

Čia tenka priminti ir 1941 bei 1945 metais Lietuvoje vykdytas gyventojų žudynes, kuriose taip pat buvo panaudoti mongolai raudonarmiečiai ir NKVD kariuomenės padaliniai, susidedą vien iš mongolų.

SOVIETAI REMIA EGIPTA

Paskutiniojo metų vengrų tautos laisvės kovas lengvino ta aplinkybė, kad Vengrija turi bendrą sieną su laisvu ir demokratiškai besitvarkančiu kraštu — Austrija. Austrija gi savo ruožtu, gerai pažinusi komunistinį režimą ir sovietinį jungą, visomis išgalėmis atėjo į talką Vengrijos sukilėliams. Pirmoji ir gal būt svarbiausioji pagalba, tai sukilėlių pateiktų pranešimų perdavimas laisvajam pasauliui. Be Austrijos radijo, spaudos agentūrų ir pačios spaudos tarpininkavimo, vargu ar būtų buvę galėję daug sužinoti apie herojiškos vengrų tautos kovas. Sukilėlių pranešimais per jų kontroliuojamus radijo centrus iš pačios Vengrijos, nevisuomet būtų buvę galima pasitikėti. Austrijos sostinė Viena ir buvo tas pagrindinis žinių mazgas, iš kurio daugiau ar mažiau patikrintos informacijos pasiekdavo laisvajį vakarų pasaulį.

Šie faktai labiausiai, žinoma, nepatiko Sovietams. Todėl visi-

kai netenka stebėtis Sovietų pateiktu reikalavimu Austrijai, kad ji nutrauktų savo teikiamą globą Vengrijos sukilėliams, kurie paskutinėmis dienomis yra perbėgę iš Vengrijos į Austrijos teritoriją ir čia suradę prieglobstį. Šiuo metu jų yra priskaitoma iki 12.000.

Tenka suminėti dar ir tas faktas, kad Tarptautinis Raudonasis Kryžius savo medžiaginei paramai vengrų sukilėliams medikamentais ir maistu taip pat yra siuntęs per Austrijos Raudonąjį Kryžių.

Netenka abejoti, kad austrų reagavimas į Sovietų reikalavimus daug pareis nuo Jungtinių Amerikos Valstybių laikysenos Sovietų atžvilgiu, ryšium su jų intervencija Vengrijoje ir pagaliau santykiuose su Egiptu. Prezidentui Eisenhoweriui iš naujo laimėjus prezidentinius rinkimus, ryžtingesnio žodžio bus laukiama netolimoje ateityje.

SOVIETAI REMIA EGIPTA

Į Sovietų pateiktą Jungtinės Tautos reikalavimą, kad anglai ir prancūzai tuojuos atitrauktų savo kariuomenę iš Egipto teritorijos, vakariečių buvo atsakyta, kad pirma Sovietai turi parodyti pavyzdį, savo kariuomenę išvesdami iš Vengrijos ir tik tada galės būti kalbama apie anglų — prancūzų kariuomenės išvedimą iš Egipto teritorijos.

Nors anglai ir prancūzai nuo lapkričio mėn. 6 d. 12 val. nakties ir yra davę įsakymą nutraukti karo veiksmus Egipte, į šį jų pareiškimą Egipto diktatorių Nasser reagavo griežtu pareiškimu, kad jis kovosias iki pergalės.

Spėjama, kad Egiptas tikisi konkretios paramos iš Sovietų Sąjungos, todėl jokių nuolaidų bent šiuo metu ir nenori daryti.

Savo ruožtu Sovietai skelbia, kad jie padės egiptiečiams teikti savanorių sov. satelitinuose kraštuose kovai su įsibrovėliais — anglais ir prancūzais.

Ar tai jau turės reikšti pradžių III-čiojo pasaulinio karo?

RINKIMAI IŠPRANAŠAUTI

Šių metų lapkričio mėn. 6-tąji diena Amerikoje nebuvo kokia įvairinė diena, bet prezidento ir įvairių senatorių bei kongresmanų, gubernatorių rinkimo diena, kurioje pilietis turėjo atiduoti savo balsą ar tai už respublikonų ar už demokratų atstovus. Bet jau aišku buvo, kad prezidentas bus tas pats perrinktas, tik kiek abejonių kėlė kiti pareigūnai. Bet visuomenė žinojo už ką balsuoti ir jokios agitacijos nepadėjo. Prez. Eisenhoweris gavo net apie 7 milijonus balsų daugiau, nei anuose rinkimuose, o visų balsavusių — didesnę trečdalį. Tai retas ir džiuginantis laimėjimas. Tas pats ir su kitais pareigūnais, kaip pav. Illinois gubernatorium, kai ir patys respublikonai nesitikėjo laimėjimo, žinant vieno pareigūno išaiškovimą. Bet matomai tas į visuomenę neatsiliepė, svarbu valdančios partijos autoritetas, o ne nuotrupa. Demokratų kandidatas prezidentus gavo mažiau balsų, nei anuose rinkimuose, ir tik deka pietinių valstybių; atsinešus balsus viceprezidento kandidatui. Reiškia, nebūtų gavęs nei tiek balsų.

Bet viena neužmirština, tai lietuvių vesta propoganda, ypač priešrinkiminėmis dienomis, kai

Pravieniškųjų priverčiamojo darbo stovykloje komunistų išduoti kaliniai.

DIENOS REIKALAI

J. Žvainys

Esu tikras, kad nevienam mūsų teko sutikti pasakotojų, kurie mūsų akyse kuria įvairias istorijas, visai neatitinkančias tiesai. Žmones, užsiimančius nebūtais arba iš galvotais pasakojimais, vadiname plepiais arba melagiais.

Čikaga, taip vadinamoji pasaulio lietuvių sostinė, pastaruoju laiku tiek prišvinko nebūtais pasakojimais, kad kartais tikrai sunku tiesą atskirti nuo melo.

Gerai, jei kalbama tam, kad užpildžius tylą, kad plepama taip, kaip dažnai tenka girdėti plepančius girtame stovyje, bet yra žymiai blogiau ir tautine prasme net pavojinga, kai įvairiais plepalais siekiama politinių tikslų. Ilgesnį laiką politiniai tikslais skleidžiamas paskalas ištyrus, paaiški, kad šios rūšies paskalomis užsiima įvairių luomų ir išsilavinimo žmonių. Dar daugiau. Lig šiol plepumas siekdavo sunaikinti tik pavieniūs asmenis, pasirinktas aukas, o šandien politiniai plepiai įvairias paskalas leidžia tikslu sugriauti išistas organizacijas, moraliai apiplėšiant ir žudant išistas žmonių grupes. Šandien plepama ne vien siauruose rateliuose, užsidarius, bet karčiamose, pobūviuose, posėdžiuose, susirinkimuose ir net viešai gatvėse. Plepiai — begalvių armija. Jie patys gyvenimo neseka, laikraščius neskaity, o jei ir skaito tik specialiai pasirinktus, bet gaudus ir paskalas apie nepatinkamus laikraščius ar organizacijas, kur nors užgirdę — už gryną tiesą begalviams perleidinėja. Jie tokie drąsūs pasidaria, kad drįsta ir logiškai galvojančių klaidinti.

Plepių tiek priviso, kad jie net ir į kultūrinę organizaciją savo nešvarų snapą kiša. Nemokša prietyrus muziką drįsta mokyti muzikos, enciklopedijos redaktoriam

Čikagos lietuvių dienraštis "Naujienos" pasigavo kokią tai amerikiečių spaudoje antį ir emė teršti ir dergti Baltųjų Rūmų vedamą politiką. Bet lietuviškoji visuomenė nekrepė dėmesio ir žinojo už ką balsuoti. Net minimo dienraščio redaktorius ir dar Alto sekretorius drįso eiti į susirinkimus ir ten juodinti. Tai kur einama ir kas sėdi vadovaujamuose veiksmuose?

— svetimų, jam pačiam nesuprantamų žodžių prasme aiškinti, būdamas bedievis — tikėjimo dalykus aiškinti tikinčiam, neturėdamas supratimą apie meną — dailę — kritikas rašyti, vos pajėgdamas sumesti korespondencijai kelias eilutes — žurnalistus organizuoti ir t. t. ir t. t. Kyla labai rimtas klausimas, ar tai sumenkėjimo pavyzdžiai, ar mus planingai savo glėbyje vysto marksistinis žmogaus nuvertinimas?

Pareikšimas

Akivaizdoje pagyvėjusių pastangų išsilaisvinti tautos ir valstybės iš Sovietų vengrijos.

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖ SĄJUNGA

žūrėdama į Lietuvos laisvinimo reikalą, kaip į vieną iš pagrindinių Sąjungos veiklos uždavinių, randa reikalinga šiuo metu paskelbti toki pareiškimą:

1. Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo viltis, visų žinomų tarp tautinių įvykių šviesoje, yra žymiai sustiprėjusi.

2. Visų Lietuvos laisvinimo veiksmų vieningumas yra būtina sąlyga, kad Amerikos lietuvių įnašas duotų geresnių rezultatų Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo byloje.

3. Tik visų laisvinimo veiksmų sutartinai dirbamasis darbas gali sukelti laisvųjų lietuvių didesnę duosumą. Tik tokis darbas gali sužadinti jų širdingesnį dėmesį Lietuvos laisvinimo programai.

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga, kaip Amerikos Lietuvių Tarybos narys, šiuo pareiškimu pa brėžia gyvą reikalą laikytiis AL-Tarybai bešališkos linkmės ir ben dradarbiauti lygybės pagrindu su visais Lietuvos laisvinimo veiksniais.

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga mano, kad lietuvių visuomenės kultūrinė ir politinė veikla negali būti sekminga, jei Lietuvos laisvinimo darbas nebus pagrįstas visų veiksmų ir visų lietuvių vienybe.

Amerikos Lietuvių Tautinė Sąjunga nuoširdžiai pageidauja ir ragina visus veiksmus sudaryti atitinkamas sąlygas, kad tokia vienybė išgyventų.

Amerikos Lietuvių

Tautinės Sąjungos Valdyba

O Tėviškė, koks mielas kraštas!...

KULTŪRA

Kultūrinis gyvenimas Čikagoje

Aktorius Kazys Ozelis

Pravės "Laisvosios Lietuvos" gruodžio 29 d. įvykstantį Spaudos balių, kuris bus Lietuvos Auditorijoje, įvairia — reta programa, dalyvaujant ir atžalynui. Be to, minėtas aktorius režisuoja ir operos "Rigoletto" pastatymą, kuri bus statoma kitų metų kovo mėn. 30 ir 31 d. d.

Atvyksta solistė J. Liustikaitė

Lietuvių Bendruomenės Čikagos Apygardos Valdyba kitų metų vasario mėn. vidury ruošia koncertą. Be žymiųjų meninių jėgų pakviesta dalyvauti ir šiuo metu studijuojanti dainavimą Italijoje, pagarsėjusi savo koncertais Europoje, Liustikaitė. Po to, turės kelis koncertus ir kituose Amerikos miestuose.

Tautinių šokių repertuaras

Įtraukti šie šokiai: Kalvelis, Kubilas, Ragučiai, Kepurinė, Ozelis, Sukčius, Lenciūgelis, Sadutė, Mikita ir Malūnelis. Tai tik dalis šokių ir artimiausiu metu bus paskelbta ir visas repertuaras. Minimieji šokiai bus išpildyti kitais metais ruošiamoj Amerikos ir Kanados Lietuvių tautinių šokių šventėje, kuri įvyksta Čikagoje.

Lietuvių Enciklopedijos

IX-sis tomas, tęsiamas raide J. iki Jungtinių Tautų, atspausdintas ir baigiamas įrašyti, kuris po kelio mėnesių pasieks Čikagos prenu meratorius. Be to, ruošiami spaudai X ir XI tomai, raide K. Tai bus netoli įpusėjimas L. Enciklopedijos. Numatoma su papildomu XXIII ar XXIV tomui. Darbas varomas sparčiai. Norintieji įsigyti Liet. Enciklopediją, prašomi kreiptis į LE atstovybę šiuo adresu: D. Velička, 7838 S. Green St., Chicago 20, Ill., arba telefonu — Vincennes 6-7624.

Koncertas — balius

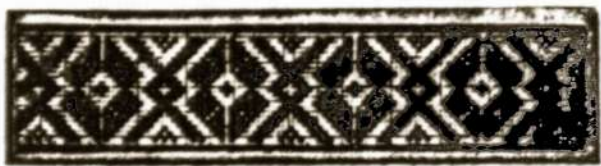
L. D. Kunigaikštienės Birutės Dr-jos Čikagos skyrius lapkričio 10 d. 7 val. 30 min. (šį šeštadienį) Western Ballroom salėje, 3504 So. Western Ave., ruošia koncertą — balių. Programoje dalyvauja ir pirmą kartą Čikagoje garsoji išraiškos šokių šokėja Jonė Kvietytė, palydint pianinu prof. Vl. Jakubėnui. Šokiams gros Br. Jonušo orkestras.

Skautų — čių balius

Lapkričio 17 d. Čikagos Skautų skaučių Stovyklavietei įrengti Piniginio Vajaus Komitetas ruošia balių Key Mens Club—Marine Hall, 4711 West Madison St. Pradžią 7 val. 30 min. Programa įvairi, skautų išpildoma. Šokiams — gros Br. Jonušo orkestras.

Vitalis Žukauskas

Žinomas humoristas — aktorius atvyksta Čikagon, kur lapkričio 24 d. dalyvaus Jono Malioriaus, Lietuvių Auditorijos šeimininko, ruošiamam Lietuvių Auditorijos administravimo penkmečio minėjime. Minėjimas pavadintas šampano baliumi. Programa įvairi, įdomi visomis Čikagos aktualijomis.

TĖVŲ ŽEMĖ

LASo Anglijos Vietininkijos leidžiamas laikraštis. Išėina kas 3—4 savaitės. Turinys gyvas, įdomus, nušviečia ir tenykštį lietuvių gyvenimą. Ilustruotas.

Prenumerata JAV ir Kanadoje metams — 2½ dol., atskiras numeris — 20 cent.

Užsisakyti galima šiuo adresu: "Laisvoji Lietuva", 911 W. 32 St., Chicago 8, Ill.

Tautinių šokių šventėje,

Kuri įvyks kitų metų vasarą, dalyvaus ir mokyklų tautinių šokių grupės, net ir pradinė. Iki šiol jau yra užsiregistravę keliolika grupių, įvairių mokyklų ir organizacijų.

Baletmeisteris Simas Velbasi,

Turįs Čikagoje dvi baletų studijas: Bričporte ir Marketparke, dalyvaus su savo studijomis kovo mėn. 30 ir 31 d. d. operos "Rigoletto" pastatyme, kurią stato Čikagos lietuvių vyrų choras, vadovaujamas operos solisto Vlodo Baltušaičio.

Sporto klubas "Neris",

VI-jų Šiaurės Amerikos Žaidynių nugalėtojas, lapkričio 10 d. 7 val. vakare, Lietuvių Auditorijos kavinėje, II-mė aukšte, rengia

Lietuvos architektūros raida

Stat. inž. Mik. Ivanauskas, Sao Paulo, Brazilija

Lietuvos, tuo pačiu ir lietuviškosios architektūros užuomazgos tenka ieškoti priešistorinių laikų kultūros talpoje, kuri prasidėdavo su mūsų tautos genčių atsiradimu Pabaltyje.

Architektūra, kaip ir kitos menų kūrybos šakos, yra gvildenama ir įvertinama pagal atitinkamos epochos kultūros bendrąjį išsivystymą bei potencialą.

Meno istorija yra tamsiai surišta su tautos civilizacijos raida. Be pažinimo kultūrinį bei socialinių sąlygų, kuriose vyko, menų veiklą kūryba: be įsijautimo į tautos būdą, papročius, gyvenamos vietos apyptovas, istorinę įvykių eigą: be kūrėjų biografijų — meno kūrinių vargu ar galima pajęgti moksliniai suprasti ir juos teisingai įvertinti. Todėl, šalia grynai meno objektų, yra neišvengiama būtinybė susipažinti su to krašto tautos civilizacijos istorijos organišku išsivystymu.

Menas yra atitinkamos epochos kronikos santrauka. Mene atsispindi tos epochos kultūros išdava. Tačiau, tik tas gali tai suprasti, kuris sugeba ją skaityti.

Be šio pažinimo, mūsų kriterijus visada bus paviršutiniškas ir gal būt, neteisingas.

Pagal Lietuvos Kultūros istorinę raidą, galima sudaryti schematinę architektūros išsivystymo eigą.

I. TAUTINĖ ARCHITEKTŪRA

Apima visą priešistorinį laikotarpį ir istorinį laikotarpį iki Vytauto Didžiojo laikų — Lietuvos krikšto (1413).

II. PIRMOJO VAKARŲ KULTŪROS LAIKOTARPIO SINKRETIZMO ARCHITEKTŪRA

laimėtojų pagerbimui ir su visuo mene susiartinimo IŠKILMINGA VAKARIENE. Bus programa ir šokiai. Gros B. Pakšto orkestras.

Sukilimo ir rezistencinės veiklos 15 metų minėjimas įvyksta gruodžio 9 d. Marijos aukšt. mokyklos salėje. Atidarys Vyt. Vardys, paskaitą skaitys prof. dr. A. Damašis. Meninėje programoje dalyvauja: akt. H. Kačinskas, sol. V. Verikaitis, poetas Bern. Brazdžionis, sol. P. Bičkienė ir kiti žymūs Amerikos ir Kanados lietuviai menininkai. Dekoravimą atlieka eilė dailininkų, vadovaujant dail. A. Valeškai. Minėjimą ruošia Lietuvių Fronto Čikagos skyrius. Tai vienas bus įspūdingiausių Čikagoje minėjimų.

Vyrų choras

Pagarsėjęs ir už Čikagos ribų, gruodžio 1 d. ruošia nuotaikingą šiuo vakarą, įvairia programa.

Lyric operos chore

Dainuoja: Prudencija Bičkienė, Roma Mastytė, Antanas Pečkys ir Jonas Vaznelis.

Prasideda Lietuvos krikštu (1413) ir tęsiasi iki XVI amž. pabaigos.

A. Liaudies architektūra.

Valstiečiai ir dalis lietuviškosios kultūros palaikė ir saugojo paveldėtą iš senovės tautinę architektūrą.

B. Diduomenės architektūra.

Bajorija tapo naujųjų įkūnytųjų. Tos naujovės ėjo iš vakarų ar tai lotyniško krikšto, ar tai liuteroniško bei kalviniškos reformacijos, ar tai lenkiškų "auksinių laikų" pavidale.

Vakarų Europos architektūros periodizacija Lietuvoje negalioja. Šiam laikotarpiui priklauso: 1) Lietuviškas gotikas ir 2) Vakarų renesansas.

III. ANTROJO VAKARŲ KULTŪROS LAIKOTARPIO ARCHITEKTŪRA

Apima XVII, XVIII ir XIX amžius.

A. Liaudies architektūra.

Valstiečių liaudies architektūroje žymiai pasikeitimų neįvyksta. Pagonybė, nors jau nebe pirmykštėje formoje, gyveno šalia krikščionybės. Tas pats pagoniškas — krikščioniškas sinkretizmas ten ne visai praranda savo veidą ir stovi šalia dvaro kultūros iki XIX amž. Tik po tvirto įsisąmoninimo krikščioniško mokslo, valstiečių pagoniškoji religinė architektūra tapo katalikiška ir jos kopyltulpių ir kryžių architektūra pasiekė aukščiausios meninės vertės.

B. Dvaro architektūra.

Nuo XVI amž. pabaigos diduo-

menės kultūroje pradeda reikštis naujovių, nes protestantizmą nugalinti katalikybė atnešė į Lietuvą naują stilių. Jėzuitai, atvykę į Lietuvą kovai su protestantizmu, sukūrė visose kultūrinio gyvenimo srityse savo epochą, kuri architektūroje yra vadinama baroku. Lietuvio nuomone "barokinis" ir "gražus" turi tą pačią reikšmę.

Šiam laikotarpiui priklauso šie istoriniai stiliai:

- 1) Vakarų barokas,
- 2) Lietuviškas barokas,
- 3) Rokoko,
- 4) Klasicizmas,
- 5) Helenizmas ir Romantika.

IV. ATGIMIMO — LIETUVIŠKOJI ARCHITEKTŪRA

Prasideda baudžiaivos panaikinimu (1861) Lietuvoje ir tęsiasi iki dabar.

Kai valstiečiai po baudžiaivos panaikinimo sutvirtėjo ekonomiskai, kai atsirado šviesuolių iš liaudies, viešame gyvenime vis labiau ėmė teisiu reikalauti lietuviškoji kultūra. Tuo prasidėjo atgimimo arba nacionalinės kultūros laikotarpis, kuris tęsiasi iki dabar.

Dvaro kultūra, po baudžiaivos panaikinimo, išstipro lenkų kultūroje, o liaudies kultūra atgavo savo pilietines teises, kuri sinkretizmo laikais buvo siejama su pagoniškumu, o baroko amžiuje buvo užguita, ir iš viešo gyvenimo lyg ir pasitraukus.

Atgimimo kultūra, tuo pačiu ir lietuviškoji architektūra, reiškia naujas pastangas, ji reiškia ieškojimo kelio į sintetinę lietuviškosios kultūros kūrybą, atsiremiant į lietuviškosios individualybės turinį.

Atgimimo kultūra reiškia pozityvių etninių lietuvių tautos ypatybių skatinimą, sudarant jai jos tikrąjį tautinį pašaukimą ir tinkamą vietą Pasaulio tautų kultūroje.

Šiam laikotarpiui priklauso šių architektūrinių pakraipių padala:

- 1) Liaudies architektūra,
- 2) Istorinių stilių pamėgdžiojimas,
- 3) Modernizmas ir
- 4) Lietuviškoji architektūra.

Pastaba. Lietuvos kultūros padalos apibūdinimai, kurie atitinka istorinę tikrovę, remiasi mūsų istoriko prof. dr. Zenono Ivinskio straipsniais "Lietuvos Kultūros tarpiniai", "Aidai" nr. 22, 23, 1949.

Lietuvių tautos istorija besidomintiems

1. Yra daug lietuvių tautos istorijos problemų, kurios reikalingos artimiausioje ateityje permąstyti, nes jos žalingai veikia tautos interesus.

2. Yra skubus ir neatidėliotinas reikalas surinkti istorinę medžiagą, nes laikas ir sąlygos negalėdama ją naikina.

3. Yra jau atėjęs laikas rimtai susirūpinti istorikų prieaugliu, nes iki tol dar nieko šioje srityje nepadarėta.

4. Yra skubus reikalas ateiti į pagalbą lietuviškosios mokyklų (ar klasių) istorijos mokytojams, nes jie palikti be niekieno pagalbos.

Darbu daug. Pavienį — partizaninių pajėgų šiemis darbams atlikti neužtenka. Reikia sutelktinių, nuolatinių, organizuotų jėgų. Tas rūpestis ir privertė JAV ir Kanados lietuvių kongreso metu istorijos sekcijos posėdžiui pasiūlyti kurti LIETUVIŲ TAUTOS ISTORIJOS DRAUGIJĄ. Posėdžio dalyviai, labai gyvai tą klausimą išdiskutavę, padarė nutarimą minėtą draugiją steigti. Jos nariais gali būti po visą pasaulį išsibarstę lietuvių tautos istorija besidomintieji lietuviai: istorikai, istorijos mokytojai, istoriją studijuojantys studentai ir istorijos mėgėjai. Draugijos suorganizavimui sudaryta organizacinė komisija iš Vincento Liulevičiaus, Alicijos Rūgytės ir dr. K. Matulaičio.

Organizacinė komisija, vykdydama jai uždėtą pareigą, praneša Tamstai apie organizuojamą Lietuvos Tautos Istorijos Draugiją ir prašo:

1. pranešti savo nusistatymą dėl kuriamos draugijos,
2. ar manote būti jos nariu,
3. duoti sugestijų dėl įstatų,
4. atsisiųsti aukščiau minėtos kategorijos asmenų adresus, nepalikant tos pareigos kitiems,

"Kanaarelė" ir seni klebonai

Po K. Ostrausko "Kanaarelės", lyg nustebusi, lyg apsišvylusi publika, lyg laukdama atsakymo — skirstėsi iš salės. Ant sceną priden gusios uždangos, lyg ir liko klausukas.

Aišku, "Kanaarelė" elgetos nebuvo elgetos, kanaarelė nebuvo kanaarelė. Tai tebuvo simboliai. — Deja, mes buvome ir prie simbolių ne tokių pripratę: vieton be kraujų figūrų, čia parodė ligi smulkmenų realias žmogystas. — Kaip bevertinsime, "Kanaarelė" verta ir rimtų kalbų ir gero nagrinėjimo.

Spalį 29 d. "Draugas" patiekė vedamąjį "Religija ir vaidinimas", parašytą V. Bgd. Daug ir nuolat rašas V. Bgd., parašo nevienodos vertės straipsnių, kartais nustebina minčių gilumu, o kartais... lėkštumu. Čia minimame vedama jame autorius kalba apie "Kanaarelę" iš religinės pusės.

Iš tiesų, tos "religinės pusės" vaidinime buvo nedaug. Visai nuošaly religijai palikęs, vaidinimo autorius sprendžia ne tiek moralinę, kiek estetinę problemą. Šiame vaidinime kanaarelė galėtų būti ir Tiesos — Gėrio — Grožio simbolis, galėtų būti simbolis kiekvienos šios gėrybių — tiesos, gėrio ir grožio — atskirai, galėtų būti ir bet kokio šviesaus gyvenimo simbolis. Gal tiksliausia — materialiniams ir moraliniams skurdeiviams kanaarelė parodyta kaip tokio gyvenimo simbolis. Bendrai, šis simbolis yra nuošaly religijos, o norintieji jį galėtų su religija ir jungti. Visa, kas religinio buvo šiame vaidinime, tai elgetų kalbos. Norint sudaryti nors kokį elgetų gyvenimo foną, elgetų religinės pažiūros neišvengiamos, nes jie ir tegyvena išmalda ir už tą išmaldą Dievą garbina.

Tai V. Bgd. ir užkliuvo už elgetiškų pokalbių: "Kanaarelės" autorius religinį gyvenimą mato iškrypsiuose elgetose. O tie patys elgetos religinį gyvenimą mato ne svetingoje klebonijoje". Nors veikalas žiūrovams dramaturgas niekur nepasidūlo ir neidealizuoja nei elgetišką gyvenimo būdą, nei jų pažiūrą, o tik žadina jausmus — kuo daugiau nuo tokio gyvenimo tolintis, vis tiek V. Bgd. be jokios padoresnės logikos ryšio daro išvadas, kad mes negalime vadintis

krikščionimis ir nesame tikrąjį vieoną Dievą. Lygiai tiek pat pagrindo tvirtinti, jog "Kanaarelės" vaidinime agituojama už ilgas barzdadas.

Kadaise dr. J. Šliupas daug prakaito išliejo kovodamas su religija, o prof. Vl. Šilkarskis su dideliemis pastangomis įrodė, kad dr. J. Šliupas kovoja ne tiek su religija, kiek su kleboniškų gspadinių religija. Ir vedamasis — "Religija ir vaidinimas" yra ne kas kita, kaip tik "gaspadiniška apologetika".

Seni klebonai, ypač senais laikais, dvasiškos rankos pabučiavimą laikydavo religiniu aktu. Ypač tolimų provincijos užkampių gyventojai dar tebeatsimena, kad bet koks "dvasiškos asabos" nepagarbimas ar neiškėlimas virš visų mirtingųjų, būdavo laikomas nuodėme. Ir per pamokslus vėlniai su samčiais peklejo į gerkles pildydavo karštą smalą bei kitokias štuksas išdarinėdavo. Kadaise tokiu reiškiniai daugelį žmonių palaikė prie tikėjimo. Bet dar ir dabar atsiranda žmonių, kurie nesu-pranta, kad šiais laikais pasene papročiai ne tiek prie tikėjimo traukia, kiek atstumia.

Nekaltas elgetų gyvenimo priminimas ir šiais laikais papiktino seną, dar iš XIX amžiaus užsilikusį kleboną.

Sako, kad žmonės iš vaidinimo skirstėsi "su giliu nusivylimu". Kad šis teigimas prie vedamojo tikto, dar reikia įrodyti, kad žmonės apsišvylė tuo, kad elgetos scenoje nebuvo pamokytai tikėjimo tiesų.

Jei šis ginčas kam nors būtų noro tęsti, tai visų pirma būtų jodo mu iš teologų išgirsti, kokias religines tiesas šiame vaidinime elgetos sprendė, jei ne bedieviškai, tai bent eretiškai.

Z. Daraskūnas

duo, trio ir t. t. balsui su fortepijono pritarimu arba chorui.

3. Chordiniai kūriniai gali savo apimtį turėti solo balsų pasirodymus, o taip pat ir instrumentų pritarimą. Chordiniai kūriniai gali būti taikomi mišriems, arba vyrų, arba moterų, arba vaikų chorams.

4. Kūriniai ne autorius ranka perrašyti ir pasirašyti slapyvardžiais su uždareme voke pridėtu slapyvardžiu paaiškinimu ir adresu, turi būti ne vėliau, kaip ligi 1957 metų kovo mėn. 15 dienos pristatomi adresu:

Kultūros Fondas (muzikos konkursas), 1602 So. 48 Ct., Cicero 50, Ill.

5. Atsiųstus kūrinius įvertins jury komisija, pirmoje eilėje atsižūrdama jų meninės vertės, o toliau — jų turinio ir išpildymo galimumų.

6. Už du jury komisijos parinktus kūrinius jų kompozitoriams kun. dr. J. Prunskis skiria į dvi lygias dalis dalinamą 500 dol. premiją.

7. Jury komisijai paliekama teisė spresti, ar gali abi premijas laimėti tas pats kompozitorius.

8. Žurnalas "Muzikos Žinios" įgyja teisę premijuotus kūrinius atspausdinti. Premijuoti kūriniai gali būti spausdinami susitarus su jų kompozitoriais.

9. Jury komisijos sąstatas bus paskelbtas vėliau.

10. Šiame konkurse kviečiami dalyvauti visi bet kur gyvenę lietuviai kompozitoriai.

JAV Lietuvių Kultūros Fondas ir ALRK Vargonininkų Sąjunga

ANTANO ŠKĖMOS DRAMA "PABUDIMAS" laimėjusi Clevelando Kultūros Fondo konkurse pirmąją premiją, šiomis dienomis išėina iš spaudos atskiru leidiniu. — Knygą leidžia TERRA, padedama brooklynietės DDI.

Vienas senesniųjų pastatų — Raudonės pilis.

LAISVOJI LIETUVA

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS

FREE LITHUANIA
LITHUANIAN WEEKLY

Published every Thursday by
LITHUANIAN REGENERATION
ASSOCIATION
911 W. 32 St.,
Chicago 8, Ill.
Lafayette 3-8544

Pavarde ar slapyvardė pasirašyti
straipsniai ne visada išreiškia re-
dakcijos nuomonę.

Prenumerata:

Metams — 4.50; pusel metų —
2.50. Atskiras numeris 10 ct. —
Subscription per year — \$4.50;
6 months — \$2.50; 10 c. per copy.

Vyr. redaktorius Juoz. Masonis.
Redaguoja Redakcinė Komitija.
Straipsnius ir korespondencijas re-
dakcija taisy ir talpina savo nuodū-
ra. Nesnaudoti rankraščiai grąžina-
mi autoriams pareikalavus.

Tik pirmyn!..

Rašo — A. J. Kaulėnas

Mes žengiame gyvenimu, ski-
name sau kelius ir vis platesnės
masės ir daugiau širdžių bei pro-
tų įsijungia į mūsų darbo gretas.

Mes esame organizacija, taigi
jos didėjimas yra natūralus daly-
kas ir galima būtų tuo tik džiaug-
tis. Bet mums yra dar viena sąly-
ga, kad tas didėjimo nariais džiau-
gsmas būtų pilnas. Mes nesame
šiap sau organizacija, pasistaciū-
si vien tremties gyvenime pasie-
kiamus tikslus. Nesame organiz-
mas, kuris nei pats nežino, ko jis
nor. Mes žinome, ko norime, bet
esame visi darbe, vykdydami savo
nustatytą programą.

Jeį prisimėmės sau kietas pa-
reigas ir jas sąžiningai atliknėme,
aukdamas ir kovojant, tai
puikiai žinome, jog tai darome ne
vienam ar kitam asmeniui šikiti,
bet ryždamiesi pasitarnauti visai
tautai.

O kaip gi mes pasitarnaujame
savo tautai, kada pati tauta yra
atskirta nuo mūsų geležinėmis
uždangomis? Galime ir pasitar-
naujame. Ir štai kuriais keliais:
a) nuolatinė akcija svetimųjų tar-
pe, gindami Lietuvos laisvės bylą,
tikėdami patys ir ragindami kitus
tikėti, jog tik nacionalistas yra ir
gali būti naudingiausias savo kraš-
tui sūnus (šiuo atveju ir trem-
čiai), c) jungdamiesi į organizaci-
ją, mes iš savo kuklių lėšų galime
sudaryti žymias pinigines sumas,
kurios jau ir didesnius darbus su
gebės atlikti Lietuvos ir mūsų
idėjos labui.

Organizuoto gyvenimo svarbos
niekas neužginčys. Taip, kaip toje
pasakoje, ryškčių ryšulio tvirtū-
mas pareina ne nuo pasukri virbų
stiprumo, bet nuo jų apsiungirfo.
Taip darome ir mes — jungiamės.
Visi esame lietuviai. Tai pirmoji
sąlyga būti nacionalistai, nes joks
kitatautis negali būti mūsų gretose.
Tik savos tautos sūnus ar duk-
ros tegalės suprasti ir atjausti
mūsų tautos troškimus, jais gyven-
ti, siegti ir sąžiningai dirbti.

Bet mūsų idėjos nedraugai, ner-
damiesi iš kailio, sau stengiasi iš-
kalti mintį (o gal ir kitiems!), jog
LASO organizacija yra diktatūri-
nė, yra šokia ir tokia, žodžiu —
negera.

Mes gi atsakome — kiekvieno-
je šeimoje yra dūmų. Gi mūsų
tauta yra mūsų didelė šeima, la-
bai didelė, ir, aišku, joje kur kas
daugiau yra sūnų palaidūnų, nei
asmens sukurtoje šeimoje. Tie sū-
nūs palaidūnai šiandien "atsima"
savo kraštį iš tos didelės šeimos —
lietuvų tautos ir mėto žaibus į vi-
sus tuos, kurie liko ištikimi savo
šeimai, liko ištikimi ne tik jos tra-
dicioms, bet ir yra kūrėjai jos
ateities horizontų. Vadina mus so-
vinistais, bet turbūt niekada sau
nestatė tokio klausimo: argi my-
lėti savo motiną yra šovinizmas?
Jei net toji melle tiek išbujoja,
jog sūnus be jokio abejojimo tvir-
tina, kad tik jo motina yra gra-
žiausia, išmintingiausia ir geriau-
sia? Ir argi jis nusikalsta prieš
kitus taip tvirtindamas? Ne. Jam
jo motina yra gražiausia ir mei-
liausia, sekanti asmeniui jo
motina ir t. t. Taip kalbėdami apie
savo motinas mes esame teisūs,
nes kalbame tiesą ir reiškiamė sa-
vo skaisčiausius jausmus bei pa-
garbą ir visiškai neužgauname ki-
to asmens jausmų savo motinai.

Tas pats yra ir su tauta. Mums
mūsų tauta yra motina, iš kurios
išmokome viską, ką nešiojame sa-
vyje kilnaus. Ir už šias savo ver-
tybes mes iš sūnų palaidūnų (ku-
riems meilesnės yra kitos — in-
ternacionalinės motinos!), gauna-
me daug pylos ir melo.

Jie šaukia, esą mes esame fa-
šistais. Nežinau, kaip jie tą žodį
supranta, bet man jis skamba bi-
sai nebesiai, — tai yra italo na-
cionalisto apibūdinimas. Fašistai
vadinosi italai nacionalistai, ir
pats žodis yra grynai itališkas ir
lietuviai nepritakomas.

Mes gerbiame visų kraštų na-
cionalistus, nes jie ir tik jie yra
suyai ir duona kiekvieno krašto
kūrybinei dabarčiai ir ateičiai.
(Jei netikite, susipažinkite su Ma-
rroko, Alžyro, Egipto, Kipro, Cei-
lono, Korėjos, Vengrijos ir viso
šimto kitų kraštų nacionalistų vei-
kla!).

Mūsų krašto okupantai tautos
patrijotus Lietuvoje vadina ban-
ditais. Argi mes juntame tokį
siaubą dėl tokio jų pavadinimo?
Ne. Anaiptol. Mes ir tame bai-
siame žodyje išskaitome pasidi-
žiavimą ta asmenybe, tuo atkak-
liu kovotoju už tautos interesus,
laisvę, garbą ir gerovę, visiškai
atmesdami tikrąją žodžio sąvoką.
Ir jei šiandien mus kas vadina
diktatūrininkais, fašistais, bandi-
tais ir t. t., — tai žinokime, jog
mes esame tikras ir aštrus krislas
jų akyse, kuris jiems neduoda ra-
miai užmigtį ir, kad mūsų darbai
ir mūsų augimas jiems yra did-
žiai pavojingi. Iš tikrų, mes pa-
justume gėdą, jei kas mus pava-
dintų socialistu, internacionalistu
ar komunistu, bet mes jungame
pasididžiavimą, kada mus vadina
įvairiausiais kelksmažodžiais, vien
už tai, jog mūsų programoje ir
darbuose tik savo tautos garbei ir
gerovei esame įsirašę šūki!

Mes esame teisingame kelyje,
tai parodo ir nedraugų susinervi-

KVIEČIAME ATVYKTI Į ALGIRODO KAULĖNO PASKAITĄ,

kuri įvyks š. m. lapkričio mėn. 25 dieną 4
val. po pietų Lietuvių Auditorijoje, 3133 S.
Halsted Str.

Po paskaitos bus meninė dalis, vadovau-
jama aktorius Kazio Oželio.

Įėjimas nemokamas.

Ta pačia proga Lietuvos Atgimimo Sąjū-
džio Čikagos ir Cicero Skyriai po paskaitos
ruošia iškilmingą vakarienę, kurios metu
bus pasikeista nuosirdžiomis kalbomis ir
pasivašinta žemiškomis gėrybėmis. Bilietus
į vakarienę reikia įsigyti iš anksto, ne vė-
liau kaip iki š. m. lapkričio 25 d. 3 val. p. p.
Vakarienės kaina vienam asmeniui \$3.—,
vedusių porai \$5.—

Bilietai yra platinami Lietuvių Auditori-
joje, Karvelio knygyne, "Laisvosios Lietu-
vos" redakcijoje ir kitose vietose, kurios
bus paskelbtos "Laisvojoje Lietuvoje" ir per
"Mergučio" radijo programą.

Rengėjai

LAISVĖS VEJAI

Ign. Povilaitis, Prancūzija.

Tarptautinis Frontas prieš ko-
munizmą už pavergtų laisvę, sto-
jo kovon tik po to, kai įsitikino,
kad vakarai tebesnaudžia garbin-
ga karo pergale, o laisvinimo ko-
mitetai lūkurioja iš vakarų sna-
džiančių diplomatų pažadų, kad
per juos pavergtoms tautoms bent
žodžiais pažadėtų laisvės rytojų.

Vieni snaudė, kiti lūkurioavo,
kai teroras siautė pavergtuose kra-
štuose, kai išalkę Sibiro vilkai
staugė kankinių skeletais nepaso-
tinami, kai broliai kankiniai ai-
manavo, o pakartų ir išžudytų
kaulai šaukė keršto, prašė laisvų-
jų pagalbos.

Nedaug kas išgirdo tą šauksmą,
nedaug kas jaudinosi kankinių ir
pavergtų tautų vergais. Rodėsi,
kad pasaulis buvo kurčias ir be
sąžinės jausmo. Jis neišgirdo tų
bevilčių skundų. Jis užmerkęs a-
kis prieš raudonąjį terorą leido
naikinti laisvę ir džiaugsmams žy-
dėjusius kraštus.

Ir taip pavergtų tautų tragedi-
ja tęsiasi iki šių dienų. Laisvojo
pasaulio politikai geria su raudon-
naisiais šampana ant pavergtų
tautų lavonų ir netiesioginiai sa-
botuoja pavergtų tautų išlaisvini-
mo politiką. Nuo to neatilsieka
visi, kurie palaiko glaudžius san-
tykius ir koegzistenciją su komu-
nistine pasauliu.

Tarptautinis Frontas prieš ko-
munizmą daug kartų atkreipė va-
karų politikų dėmesį, bet šita FI
CC akcija sutiko daug pasiprieši-
nimo vakaruose. Betgi, kiekviena
diena mūsų mintį, kad ne politi-
kos veikėjai ar ar didieji "tautos
baronai" išlaisvins pavergtas ta-
tas, bet liaudis, jos pasiaukojimas
ir pralietas kraujas dėl laisvės, —
sustiprina.

Lenkų ir vengrų tautos kraujas
šitai byloja ir mes turime įsidė-
mėti, kad ir Pabaltijo tautos tik
kraujas paskatinis sulaužyti vergi-
jos pančius. FICC pasiantė veng-
rų sukilėliams sveikinimą, kuris
skamba sekanciai: "FICC sujau-
dintas dėl baisių vengrų įvykių,
sveikina herojišką tautą, kuri kō-
voja ir miršta dėl tautos laisvės.
Mes esame su Jumis".

nimas ir jų pravadžiavimas me-
lo vardais. Ir lai tas jų šėlimas
žodžių kovoje dar daugiau sužadi-
na kovos ir ryžto ugpi mūsų dar-
bams, nes kaip tik jų darbai pa-
rodo, jog skaisčios tėvynės meilės
reikia nunešti ir į sūnų palaidū-
nų gūžtas ir jų sielas ir kūną įjun-
gti į Tautos Atgimimą laisvam
gyvenimui darbą ir kovą.

Tad, kovokime už kiekvieną lie-
tuvį, bandydami padaryti jį ver-
tingu ir kovingū tautos sūnumi ir,
tikėkime, tėvynė bus mums dė-
kinga!

IVANAS IV-SIS BUDI...

J. VEISIEJIS

(Tėsinys)

DANGAUS IR PRAGARO TAIKA

Ūgelis į Bajaus piktoką ir de-
magoginę ironiją nieko neatsakė.
Meldūno akys niekaip negalėjo su-
rasti pastovesnio taško. Iš Liūto
laikysenos galėjai jausti abuoju-
mą, tik Nalivaika išdriso paste-
bėti, kad jis pilnai suprantąs par-
tijos tikslus ir apčiuopiamus lai-
mėjimus. Tik nepajėgias suprasti,
kas krikdemus verčia dėtis bend-
roje draugystėje su marksistais,
žinant, kad bažnytinė vyriausybė
tokio katalikų bendravimo nei
vieno atveju negali pateisinti. Į
tai Bajus atsakė:

— "Kas klausia — neklysta",
sako senoji mūsų patarlė. Ir drau-
gas Nalivaika paklausdamas nesu-
klydo. Turiu pasakyti, kad čia
yra ilga istorija ir ją detaliai pa-
dejuosiu kartoti, kas žin, ar bebūtų tiksliu.
Todėl aiškumo dėlei, aš pasisteng-
siu paminėti nors trumpai.

1. Mūsų kovą su krikdemais tę-
sėsi keliasdešimt metų. Per tą lai-
ką išsismėmė ir mes ir jie. Mūsų
laikraščiai visuomenei buvo pasi-
darę neįdomūs ir mes, kaip ir jie,
ėjome bankrotan. Šiandien galime
aiškiai matyti, kad tie mūsų tar-
pusavės kovos metai nešė abiemis
pusėms tik pralaimėjimą. Ir štai,
kada mes pešėmės, tautiniai gai-
valai sau skynė laimėjimus. Ši
nelaimė laiku atkreipė abiejų pu-
sių dėmesį, bet prie susitarimo
prieiti nebuvo lengva. Jie spyrėsi
ir išsisukinėjo. Ir tik po to, kada
man pavyko įrodyti, kad mūsų
abiejų ekonominė padėtis yra vie-
noda, o priešas, siekiąs dominavi-
mo, yra tas pats, — suminkštėjo.

2. Tas pats priešas juos ir mus
išstūmė iš valdžios Lietuvoje.

3. Analoginis mūsų srovijų pa-
našumas internacionaline prasme:
mes siekiame pasaulio proletaria-
to laimėjimo, o jie vienos pasauli-
nės bažnyčios. Ir kaip mums, taip
ir jiems, tautiškas yra tik prie-
monė siekti tikrųjų tikslų.

4. Ne visi krikdemai, ar tik-
riau pasakius katalikai, tautišku-
mo atžvilgiu laikosi tų pačių prin-
cipų. Senieji daugiau yra linke
prie internacionalizmo, kai tuo
tarpu jaunesnieji, Lietuvos moky-
klų auklėtiniai, laikosi Tomo Ak-
viniečio pažiūros, kad nėra pasau-
lyje biauresnės esybės už tą, ku-
ri paniekina savo tautą. Ir žiūrė-
kite, kas darosi. Jaunesniuosius
dvasininkija paremia tik ribotai ir
pūsiau slapta. Tas rodo, kad tarp
krikdemų verda trintis. Šita ap-
linkybė juos nemalonai veikia ir
senieji yra priversti ieškoti atra-
tomų. Jie, lygiai kaip ir mes, vie-
ni be kitų paramos, negali rizi-
kuoti atsistoti prieš visus.

5. Mūsų partneris narių skai-
čiumi skaitlingesnis už mus. Jo
vadai puikiai sugeba raitytis, pa-
gal iš anksto gerai paruoštus pla-
nus, bet patys didesniems plana-
vimams negabūs. Kas klebonija
naujas planas, nauja tvarka, nau-
ja politika. Vienas stato lietuviš-
ką vienuolyną, kitas lietuvišką
bažnyčią, trečias lietuvišką moky-
klą, o ketvirtas, naujai atėjęs, pa-
daro taip, kad lietuviškumo nelie-
ka nei šešėlio. Mes planavimuose
daug toliau esame pažengę, ir aš
numatau galimybę, kad mes kur-
sime planus, o jie juos vykdy. —
Sakykite, argi Jūs, draugai, ne-
jausite malonumo, "kai dvasinin-
kas, pabaigęs pamaldas, įakstys
su mūsų laikraščio iškarpomis in-
kriminodamas mūsų ir jų bend-
rą priešą tautiškamą — interna-
cionalizmo priešą Nr. 1?"

Čia paminėtos aplinkybės ir jų
laikysena pasitarimų metu man
sakyte sakė, kad senieji krikde-
mai mūsų atžvilgiu užpakalinių
minčių neturi, o tai yra labai svar-
bu.

Baigdamas savo pranešimą pa-
žymiu, kad susitarimas su krikde-
mais, draugo Pažangūno praneši-
mu, yra mūsų centro užgirtas ir
patvirtintas.

— Jei centro yra patvirtinta,
tai jokių abejonių negali būti ir
mes tik be reikalo čia nervavo-
mės. Išklusius draugo pirminin-
ko pranešimą yra aišku, kad mes
tik laimėsime. Ir laimėsime ne
vien dėl tų priežasčių, kurias dru-

gas Bajus čia išdėstė, bet todėl,
kad mes savo susidėjimu su senai-
siais krikdemais padidinsime ply-
šį tarp jaunųjų ir senųjų. Taigi,
mes atsieksime tai, ko seniai sie-
kėme, — pasidžiaugė Ūgelis.

— Ir aš pareiškiu savo pasiten-
kinimą bei džiaugsmą, — užakcen-
tavo Nalivaika.

— Iš tikro, kaip galima nesi-
džiaugti tokiu stambiu laimėjimu?
Mes turime džiaugtis, kad mūsų
partija, draugo Bajaus, mūsų ger-
biamo pirmininko genialiskumu, toki
laimėjimą pasiekėme. Pri-
vesti katalikus, kad jie laisva va-
lia, jų pačių vyskupų laiminami,
laužytų popiežiaus enciklikas —
yra pats didžiausias laimėjimas,
kuris idejiniėje kovoje taikiomis
priemonėmis yra pasiektas. — Ba-
jaus mintis paryškindamas, paži-
mėjo Meldūnas.

— Ne vien todėl, kad aš esu
už Jus, draugai, amžiumi jaunes-
nis, turiu pasekti Jūsų pavyzdžiu,
bet ir kaip buvęs per pirmąją bol-
ševikų okupaciją Lietuvos propo-
gandistas, nemažiau džiaugiuosi
su jumis. Dar didesnis džiaugs-
mas mane ima, kai pagalvoju, kad
mūsų sena svajonė, prilygti bent
Prancūzijos ir Italijos marksis-

Laimės žiburys

Prieš penkiasdešimt metų mū-
sų rašytojas Jonas Biliūnas parašė
pasaką "Laimės Žiburys". Vargiai
Jonas Biliūnas galėjo tuo metu
numatyti mūsų tautos dabartinį
likimą. Tačiau, jo parašytoji pa-
saka, yra tarytum veidrodis iš mū-
sų šių dienų gyvenimo.

Lietuvių tauta nuo amžių vede
savo kovas apsigynimui nuo išori-
nių priešų. Daugelį metų mes
esame skaudžiai išgyvenę sveti-
mųjų jungą. Tačiau mūsų tauta
yra gajai, kad ir didžiausiam pris-
paudime, savo paskutinio pulso
nepraranda. Lietuvių tauta visu-
met mato "Laimės Žiburį", kad ir
aukščiausiam kalne, kuris atrodo
niekuomet negalės būti bepasi-
ekiamas.

Lietuvių tauta turi sūnų ir duk-
terų, kurie dideliu pasisventimu,
nežiūrėdami nei jokių šmėklų, nei
persekiojimų — savo kūnais nu-
kloja kalno sienas, kad laimės ži-
burys būtų pasiektas ir laisvė bei
geris vėl tautai būtų grąžinta.

Šiandien lietuvių tauta vėl iš-
gyvena momentą, kuriame "Lai-
mės Žiburys" matomas ant aukš-
to ir status kalno. Šiandien vėl
mirusiųjų kūnais nuklojamos kal-
no sienos. O pavojus paslysti šian-
dien dar didesnis, o šmėklų ir vi-
sokių žvėrų kaukimas dar stipre-
snis...

Šiandien, apart visų kitų pa-
vojų, prisidėjo dar vienas — lipan-
tieji tarpusavyje nebesugyvena.
Vieni kitus visokiais vardais: šven-
takupriais, naciais, fašistais ir ki-
tokiais vėlniais išvadina. Visi į
stebuklingą kalną lipa ir vietoje
vieno kitiems padėti — atgal stu-
mia.

Visų netikėtumai ir didžiau-
siam nustebimui, iš po kalno la-
vonų pasrodo žilas, žilas senelis.
Visas sumuštas, išbales, veidas ap-
džiūvęs sukrekėjusiu krauju: ke-
lose vietose naujos žaizdos, išku-
rių veržiasi šviežias kraujas ir
srovėmis čurlena ant jo balto ap-
siausto.

P. Baltušis

Toronto lietuvių kvartetas, vadovaujamas sol. Vacl. Verikail-
čio.

Mažoji Lietuva

JUODKRANTĖ

Alf. Nevardauskas

Kuršių marių pakraštyje, dvidešimtyje kilometre nuo Klaipėdos, pietvakarių kryptimi, randasi nedidelis žvejų kaimelis — Juodkrantė, kuris faktinai susideda iš dviejų seniau buvusių kaimų. Vietos gyventojai Juodkrantę vadina Karvalčiais. Mat, senų žvejų pasakojimu, kaimas yra užpiltas kopų smėliu. Jo gyventojai persikėlė į Juodkrantės kaimynystę ir čia įsikūrė, o tik vėliau susijungė ir pavadinę Juodkrantę. Ties Juodkrante pajūrio kopas dengia puikus miškas, kurio amžius siekia kelis šimtus metų. Medžių kelmus raunant buvo atrasti kai kurių medžių stuočiai net iki 5 metrų užpūstyti smėliu ir toks nebuvo, juo buvo artejama prie šaknų, medienos vietoje buvo derva.

lietuvių vaikų darželis ir pradinė mokykla. 1937 m. A. Nevardausko iniciatyva, Juodkrantėje buvo įsteigtas Pirmojo Klaipėdos krašto gubernatoriaus Jono Budrio vardo šaulių būrys. Konsulas J. Budrys, būdamas Amerikoje, įsteigtą šaulių būrį visokeriopai remė, nes tik per būrį, Kuršių Nerijoje reikėsi lietuviška veikla, jungusi lietuvius tautinėje dvasioje dirbti tautinį, kultūrinį darbą. Be šaulių, Juodkrantėje dar veikė vokiškoji Fischerverein. Lietuvių Žvejų Draugija ir dar keletas smulkesnių lietuvių ir vokiečių draugijų. Politine prasme kalbant — Juodkrantėje veikė dvi grupės: lietuvių ir vokiečių.

Juodkrantės žymesnės vietos: Ievos kalnas, kuriame kiekvienais

Pajūrio gražuoliai — elniai, kuriuos bolševikai visai išnaikino

Devyniolikto šimtmečio pradžioje Juodkrantės kaimas susidėjo tik iš keletos šeimų. Vietos senų žmonių pasakojimais, Juodkrantės pirmieji gyventojai esą buvę olandų kilmės piratai. Bet tai yra pasakojimai, kai tuo metu jau gyveno kuršiai.

Juodkrantės gyventojai namus statėsi prie pat kopų ant medinių stulpų, nes Kuršių marios siekė kopas ir sausumų pakopais nebuvo. Kelias iš Klaipėdos į Karaliaučius tuomet ėjo tarp jūros ir kopų. Ir tik tada, kai gintarą iš Kuršių marių kasant buvo užpiltas pajūris, juo buvo nuo Smiltynės beveik iki pat Juodkrantės pravaistas kelias, kuris ir dabar dviejų kilometrų atstume nuo Juodkrantės nušileidžia į pajūrį.

Vienas žydas, vertęs daržovių prekyba, Kuršių marse netikėtai užtikęs gintarą. Jis skubiai likvidavęs daržovių prekybą ir primityviškų būdų, kaip jis išmanęs, Kuršių marse pradėjęs kasti gintarą. Pradžioje jis kasinėjęs, kur tik jam patikė, bet vėliau įsikūsi Karaliaučiaus valdžia ir jam kasinėti uždraudusi. Bet žydas ne nurimęs ir ieškojęs būdų su valdžia susitarti. Galiausiai jis pasiūlęs Kuršių marse iškasti laivams plaukiooti vagą (ferwaterij). Su šiuo pasiūlymu valdžia sutiko, bet viena sąlyga, kad iškastos žemės bus pilamos į krantą. Tuo būdu nuo Klaipėdos iki Pervalkos gelmių buvo iškasta laivams plaukiooti vagą ir iškastos žemės supiltos, tai per keletą minučių patvoriuose ir pamaryje priversdavo jų didžiausias žalsvos spalvos mases, kurias kaimo administracija turėdavo skubiai pašalinti, kad ne dvoktų.

Kiekvienas kaimo žvejys, vyras, moteris ar vaikas, šalia pavardės, turėjo ir pravardę. Pav., Fritz Pietsch — Liukumbach, Martyn Pietsch — Rabouck, Pileikis — Fucks ir t. t. Juodkrantėje taip pat gyveno kelios Rėzų šeimos, kurios sakėsi esančios Prūsų lietuvių rašytojo Rėzos palikuoniai.

(Dr. Liudvikas Gediminas Rėza gimė senuose Karvaičiuose, prie Nidos, 1776. I. 9 ir mirė Karaliaučiuje 1840. VIII. 30, teologijos ir filosofijos daktaras, Karaliaučiaus universiteto profesorius).

Juodkrantės žvejai ev. -liuter. tikybos. Tarp savęs kalba kuršiskai. Senieji meldžiasi ir gieda tik lietuviškai.

metais per Sekmines ir Jonines rinkdavosi Klaipėdos krašto lietuviškos organizacijos, Eglių dau-ba, kurioje per tradicines krašto šventes rinkdavosi maldininkai ir po atviru dangumi, vietos gyventojų žodžiais tarjant, žodžio sakytojai nulaikydavo surinkimus, — Prez. A. Smetonos kalnas, Raganų kalnas, Nuodėmės liepa, Garnių kalnas (Fischerherberg), kur paukščiai panašūs į gerves, maitinosi žuvimi ir vaikus perėjo medžiuose, ir Gintaro uostas. Prie šio uosto buvo žvejų priežiūros įstaiga, kuriai vadovavo Jurgis Vėselas, mažalietuvis, buvęs Klaipėdos miesto šukilėlių komendantu, lietuviškų organizacijų rėmėju ir Jono Budrio Šaulių būrio Garbės nariu.

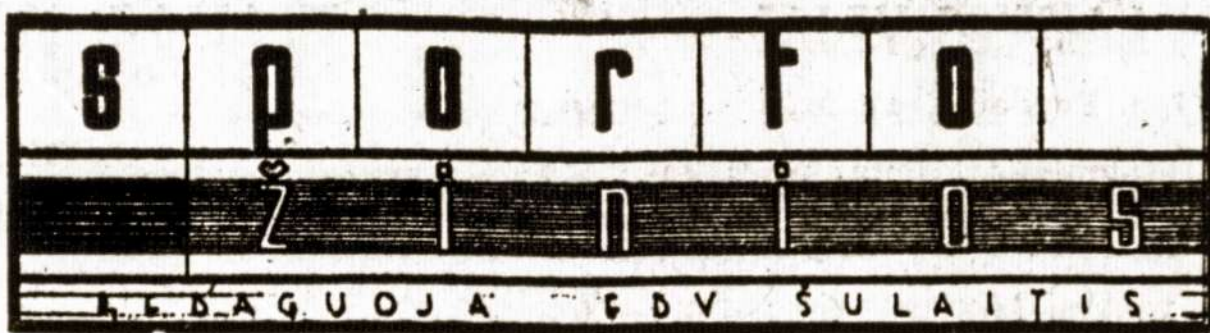
Juodkrantės Kuršių marių vandenys buvo žvejojama stovinčiais tinklais — venteriais. Daugiausiai buvo pagauinama ungurių ir dalinai Baltijos jūros laišios.

Juodkrantė buvo puiki poilsio vieta su mineralinėmis maudyklo-mis. Vasarvietė per vasarą aplankydavo kiekviena tūkstančių vasarotojų. Tik vasaravimo sezono pradžioje daug nemalonių Juodkrantei pridarydavo nekandantių uodų debesys, kad net būdavo sunku per gatvę pereiti. Jų staiga atsiradavo tiek daug, kad vieno metro storume nieko negalėdavai įžiūrėti. Paprastai šitas nemalonus mas tęsdavosi iki 8 dienų, bet jeigu pasitaikydavo iš marių stiprus vėjas ir pasipildavo didesnis lietus, tai per keletą minučių patvoriuose ir pamaryje priversdavo jų didžiausias žalsvos spalvos mases, kurias kaimo administracija turėdavo skubiai pašalinti, kad ne dvoktų.

Kiekvienas kaimo žvejys, vyras, moteris ar vaikas, šalia pavardės, turėjo ir pravardę. Pav., Fritz Pietsch — Liukumbach, Martyn Pietsch — Rabouck, Pileikis — Fucks ir t. t. Juodkrantėje taip pat gyveno kelios Rėzų šeimos, kurios sakėsi esančios Prūsų lietuvių rašytojo Rėzos palikuoniai.

(Dr. Liudvikas Gediminas Rėza gimė senuose Karvaičiuose, prie Nidos, 1776. I. 9 ir mirė Karaliaučiuje 1840. VIII. 30, teologijos ir filosofijos daktaras, Karaliaučiaus universiteto profesorius).

Juodkrantės žvejai ev. -liuter. tikybos. Tarp savęs kalba kuršiskai. Senieji meldžiasi ir gieda tik lietuviškai.

LIETUVIAI — MAROONS 0-2

Lapkričio mėn. 4 d. Čikagos Lietuvių Futbolo Klubu futbolo vėnuoliki, negulėta viso rudens sezono susitikimuose, turėjo patirti pirmąjį pralaimėjimą, supasuodami italų Maroons komandai 0-2 (0-2).

Šiose rungtynėse dėl "National Soccer" lygos II diviziono taures mūsiškiai parodė vos vidutinę žaidimą. Po meistrisko pasirodymo prieš Azteca, lemiamose rungtynėse dėl meistrerio vardo, šį kartą matėsi didelis kontrastas. Žaidimui, be abejo, nemaža įtakos turėjo dvejų pajėgiausių futbolininkų: Leiferto ir Sipavičiaus nebuvimas ir didelė nesėkmė. Mūsiškiai nebeišnaudojo net dviejų baudinių, vien tik kurių būtų užtekę pasekmės išlyginimui.

Italų komanda, kuri kartu su lietuviams įkopia į I-ą divizioną, pa sirodė taip pat blankiai ir antrame kėlinyje mūsiškiai juos buvo gerokai užspaudę. Tik rungtynių pradžioje jiems pavyko įgrūsti du įvarčius, kurie ir nulėmė laimėjimą.

Bendrai, žaidimo metu buvo daug kalbama, šūkaujama, bet ma žai stengiamasi. Rungtynes stebėjęs "National Soccer" lygos sekretorius pripažino neblogą mūsiškių individualinį žaidimą, tačiau teigė, jog komandai dar stinga apšilavim-o. Jo nuomone, I-je divizionoje mūsiškiams reiks gerokai pasitempti, norint išlikti pirmaujančių komandų tarpe.

Lietuvių komandoje žaidė: Perkūnas, Malinauskas, Koženiauskas, Baltramonas, Povilaika, Martinkus, Gavėnia, Stulga, Linartas, Kaunas, Libus, Blandis, Omilijonas.

FUTBOLU RUNGTYNĖS

Šį sekmadienį, lapkričio mėn. 11 d. 2 val. yra numatytos draugiškos futbolo rungtynės tarp Čikagos LFK ir graikų Olympics komandų. Jos įvyks Marquette parko aikštėje.

Rungtynių pelnas yra skiriamas sportininkės Elvyros Šikšniūtės parėmimui.

— Eduardas Sadauskas, Čikagos LFK narys ir šio klubo atstovas, "National Soccer" lygoje šiais metais mini 20 aktyvaus sportavimo metų sukaktį. Jis bus pagerbtas LFK ruošiamame pobūvyje, kuris įvyks lapkričio mėn. 17 d. Vycių salėje.

ČIKAGOS LFK POBŪVIS

Čikagos Lietuvių Futbolo Klubas lapkričio 17 d. L. Vycių salėje ruošia savo futbolo komandos pagerbimo pobūvį. Į jį pakviestiems reikia įsigyti iš anksto, kreipiantis į V. Miceiką, telefonu: PR 8-5960 arba E. Šulaitį — Olymp-pic 2-4992.

— Lapkričio mėn. 17 d. Čikagoje lankysis Detroito LSK Kovas futbolo komanda, kuri čia sužais draugiškas rungtynes su vietos LFK futbolininkais. Rungtynės įvyks Marquette parko aikštėje. Tai bus ketvirtasis šių komandų susitikimas — du iš jų yra laimėję čikagiškiai, o vienas baigėsi lygiomis.

K I T U R

5 metų sukaktis

— Spalių mėn. 21 d. Montrea-lio Lietuvių Sporto Klubui Tauras suėjo 5 metai nuo jo įsisteigimo. Ta proga buvo suruoštas minėjimas, į kurį buvo pakviesti Toron-to Aušros krepšininkai. Pirmosios krepšinio rungtynės baigėsi tauričių laimėjimu 64:61, o antrąsias laimėjo svečiai — 70:46.

Minėjimo proga įvykusių vaišių metu žodį tarė klubo pirmininkas Juozas Lukoševičius, o sportininkus sveikino Tėvas Kulbis ST, L. Balzaras ir kt.

— Toronto Vyties sukaktuvinis vakaras įvyksta lapkričio mėn. 17 d. Royal York viešbutyje.

KAS YRA F. I. C. C.?

(TARPTAUTINIS FRONTAS

PRIEŠ KOMUNIZMĄ).

Daug laišku susilaukiu iš visų pasaulio kampų, kuriuose esu prasomas painformuoti apie "Front Internationale Contre la Communisme". Ir ne aš vienas tokios rūšies laiškus gaunu. Juos gauna ir redakcijos, o ypatingai "Laisvoji Lietuva", kuri talpina F.I.C.C. informacijas ir straipsnius apie kovą su komunizmu.

F. I. C. C. gimė Prancūzijoje ir išsišakojo po visą laisvąjį pasaulį, kuris turi didžios įtakos tarptautinėje politikoje. Fronto tikslai: užkirsti kelią komunizmui, vesti aktyvią pavergtų tautų laisvinimo politiką ir suteikti moralinę ir materialinę paramą nukentėjusiems nuo komunistinio režimo. Vidaus prasme imant, F. I. C. C. nėra politinė partija ar organizacija. Jis "nesikiša į paskirų organizacijų vidaus struktūrą ir nei vienos organizacijos neperša ateities Lietu-vai. Jis žino vieną — vesti mirtiną kovą su komunizmu ir tautos išgamomis, iš tolo ar iš arti griauančiais tautos atstatymo darbu ir palaikanciais santykius su marksizmo šalininkais.

F. I. C. C. nėra reklaminis organas. Jis tyliai dirba pavergtų tautų atstatymo darbą. Kiekvienas šio judėjimo narys aukojasi ant pavergtų tautų aukuro, veda realistinę politiką ir todėl F. I. C. C. laikytinas tautų prisikėlimo simboliu.

Komunizmas, kaip voras, pritraukia laisvus žmones ir tautas į savo teroristinį tinklą. Ir ne todėl, kad jis savyje ką nors kilnesnio turėtų, bet todėl, kad jo šliaužiojantieji agentai, sąmoningai ar nesąmoningai jų tinklan užveda. Pavojus yra didelis, nes komunistinis tvanas šiais keliais slinkdamas, per didelius Europos ir Azijos plotus užtvindė. Statyti užtvankas yra pats skubiausias laikas, nes tai yra mūsų gyvybės reikalas. Šitos užtvankos statymui ir gimė F. I. C. C.

Lietuviai priklauso F. I. C. C. pasiryžo numaskuoti tuos komunistinius bendradarbius ir prikalti juos prie kryžiaus, kad pavergti Lietuva matytų tų išgamų darbus. Šitas pasiryžimas išsiskaidė reakciją. F. I. C. C. ir jos atstovai buvo ir yra šmeižiami ir provokuojami "demokratiškų" partijų. Jie išdrįso šmeižti F. I. C. C. ir jos atstovus.

"Kur slapstosi Jonas Putvytis?", klausia A. Giedraitis "Vienybės" Nr. 28.

"Kur slapstosi H. Kasperaitis?", klausiu visų, kuris drauge su Jonu Putviu išprovokavo FICC judėjimą. Kas galėtų suteikti žinių apie paminėtus "didvyrius", tam FICC vadovybė atlygins.

Su pasigailėjimu tenka konstatuoti, kad prie provokacinių darbų tarpindami Jono Putvio, H. Kasperaičio ir kt. provokacijos, prisidėjo eilė lietuviškų laikraščių, kaip "Darbininkas", "Laisvė", "Laikas", "Nepriklausomoji Lietuva" ir kt. ir todėl netenka stebėtis, kad FICC) narių eilėse buvo kilęs rimtas klausimas, kas tų

DETROITAS

VISI Į JAUNIMO VAKARĄ — KONKURSA

Kaip visi žinome, š. m. lapkričio mėn. 11 d. (sekmadienį) 4 val. po pietų Hispanos Unidos salėje, kamps Vernor ir 25-os g., įvyksta

JAUNIMO VAKARAS — KONKURSA S

Pirmoje vakaro programos dalyje bus dailelavimo, kalbėjimo ir deklamavimo finalai, kurių metu išryškės Jaunimo Konkurso laimėtojai ir jiems bus įtektos dovanos. Konkurse dalyvauti užsirašė per 30 jaunuolių. Konkurso jury komisiją sudaro: rašytoja Alė Rūta Nakaitė — Arbačiauskienė, Rašytojas Vytautas Alant, Kunigunda Kodatienė, Valerija Kondrotienė, žurnalistas Alfonsas Astašaitis ir švietimo vadovas — Vladas Pauza. Kaip matome, komisijoje yra padaryta pakeitimų, nes paaiškėjus konkurso dalyviams nusistatyta, kad dalyvių tėveliai nebūtų jury komisijoje.

Antroje programos dalyje maitysime šeštadienines bei lietuviškas mokyklų mokinius bei šiaip lietuvišką jaunimą. Šią dalį ruošia režisiorius Justas Pusdešris.

Po programos bus pasilinksminimas — š—okiai ir veiks jaunimui pritaikytas bufetas.

Visiems jaunuoliams iki 18 metų amžiaus įėjimas veltui. Jaunimo vakarė kviečiami dalyvauti ir vyresnieji, kuriems įėjimas tik 75 centai.

Tad šį sekmadienį praleiskime laiką visi kartu — jaunuoliai ir vyresnieji.

V. Kutkus

EILERAŠČIAI

K. Kodatienė

RUDUO VAIKYSTĖJE

Menu, kaip pasaką vaikystę: Gyvą, linksmumo kupiną. Menu, kai rudeniu džiaugiausi, Ir, kaip galvojau aš tada.

Geltonų lapų patalėi, Įruošdavau tėvų sode. Spindėjo saulė mano guoly, Spindėjo ji mano veide.

Maniau, kad laimeji nėra galo, Kad auga ji su žmogumi. Kad guli ji ant mano delno, Ir rūpinas tik manimi.

Ruduo, tas žaismas gelsvų lapų, Be liūdesio ir be prasmės. Nubėgo dienos tos į kapą... Nesugrąžins vaikystės nieks!...

KUR MANO NAMAS

Kur mano namas, Kur ta bakūžė, Kurioj atmerkiau Lopšy akis?

Kai krito kulkos, Lėktuvai užė, Verkė iš skausmo, Plyšo širdis.

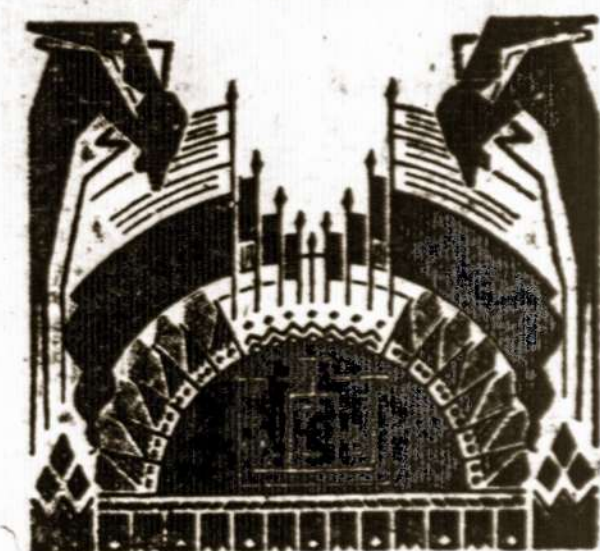
Skridau su veju Tolyn nuo josios, Tolyn nuo laimės, Savų žmonių.

O dabar, ieškau Laimės savosios, Bet jos atrasti Čia negaliu.

Ten... pasiliko — Tolimuos toliuos — Kasdien vaidenas Ji man nakčia.

Kaip ją pasiekti, Kaip privilioti? Kas turi galios Parnesti čia?

— o o o o o —

laikraščių redaktoriams yra artimiau, komunistiniai siekliai ar kova su komunizmu?

F. I. C. C. kviečia visus į šventą kryžiaus karą prieš komunistinį imperializmą. Visi kaip vienas turime stoti kovon už tautos laisvę ir krikščionišką kultūrą, nes to reikalauja Dievas ir tevyne.

I. Gaščiūnas

Lietuvos pajūris prieš aušrą.

Sausio mėn. KARYS pradėjo spausdinti graikų klasiko Ksenofono:

"DEŠIMTIES TUKSTANČIŲ ŽYGIS".

Užsisakykite KARI nedelsdami (metams tik \$5.00), arba prašykite vieną egzempliorių nemokamai susipažinti; rašykite: KARYS, 916 Willoughby Ave., Brooklyn 21, N. Y.

Lietuvių studentų dėmesiu:

Lietuvių Studentų Sąjungos Centro Valdyba praneša, kad jos sekretoriato adresas yra sekantis: Ramutė Klorytė, 1002 College Ct., T Dorm C, Urbana, Ill.

FEDERAL SAVINGS
INSURED UP TO \$10,000

MUTUAL FEDERAL SAVINGS REKORDAS...

- Įsteigta Chicagoje 1905 metais.
- Nuo 1905 metų ši bendrovė pergyveno karus, ekonomines depresijas, panikas ir krizes ir savo taupytojams išmokėjo kiekvieną sutauptą dolerį.
- Aukštus dividendus išmokėjo visada be perstojo.
- Pinigams padėti nereikia v žinoti.

Juos galite pasiųsti paštu.

Mes apmokėsime pašto išlaidas.

PRADĖKITE TAUPYTI ŠIANDIEN!

2202 W. Cermak Rd., Chicago 8, Ill.

Phone: VI 7-7747

JOHN J. KAZANAUSKAS, Pres.

Istaigos VALANDOS: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 5 val. po pietų. Keturadieniais nuo 9-tos val. ryto iki 8 val. vakaro. Šeštadieniais nuo 9 val. ryto iki 1 val. po pietų. Trečiadieniais visai neatidaroma.

FIGIAU, NEGU KUR KITUR.
NUOLATINIS IŠPARDAVIMAS
VYRAMS, MOTERIMS ir vaikams drabužių ir baltinių, antklodžių, paklodžių, rankšluosčių ir kita.
JOSEPH DRY GOODS STORE
3218 So. HALSTED ST.

BUICK'AS LIETUVIŠKAS AUTOMOBILIS

907 WEST 35th STREET

Tel. LA 3-2022

AUTOMOBILIŲ TAISYMAS IR Sinclair GAZOLINO STOTIS
Perdirbami motorai, stabdžiai, transmisijos, keičiamos dalys. Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Garantuotas darbas.
A. STANEVIČIUS
Garažo tel: RPublic 7-9842 Namų: WALbrook 5-5934
2641 West 71 Street

Plačią spaudos konferenciją, ir gal pirmąją tokio pobūdžio išėvijoje, kviečia Liet. Studentų Sąjungos Centro Valdyba. Tikslas: supažindinti spaudą su studentijos problemomis, veikla ir aspiracijomis, bei sudaryti bazę glaudesniems santykiams su visuomene. Į ją kviečiami visų lietuviškų laikraščių bei žurnalų atstovai. Konferencija įvyks visuotinio Stud. Sąjungos suvažiavimo metu, lapkričio 24 d., Čikagoje.

STATEMENT REQUIRED BY THE ACT OF AUGUST 24, 1912, AS AMENDED BY THE ACTS OF MARCH 3, 1933, AND JULY 2, 1946 (Title 39, United States Code, Section 233) SHOWING THE OWNERSHIP, MANAGEMENT, AND CIRCULATION OF
Laisvoji Lietuva published Weekly, at Chicago, Illinois, for October 1, 1956.

1. The names and addresses of the publisher, editor, managing editor, and business manager are:
Publisher The Lithuanian Regeneration Assn. Inc., 911 W. 32 St., Chicago 8, Ill.
Publisher Jonas Balčiūnas, 4638 S. Fairfield Av., Chicago 32, Ill.
Editor Juozas Masionis, 911 W. 32 St., Chicago 8, Ill.

Managing editor Jonas Vaidevylis, 3629 W. 66 St., Chicago 29, Ill.
Business manager Antanas Miškinis, 6759 S. May St., Chicago 21, Ill.

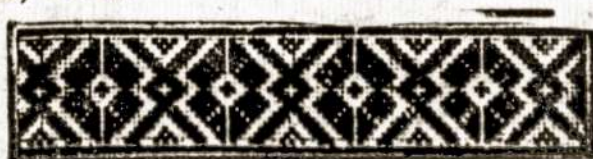
2. The owner is: The Lithuanian Regeneration Assn. Inc., 911 W. 32 St., Chicago 8, Ill.
Jonas Virbalis, President, 1353 E. 82 St., Cleveland 3, Ohio.
Povilas Tyrulis, Vice President, 2534 W. 45 Pl., Chicago 32, Ill.
Mykolas Ratkus, Secretary, 1353 E. 82 St., Cleveland 3, Ohio.

3. The known bondholders, mortgagees, and other security holders owning or holding 1 percent or more of total amount of bonds, mortgagees, or other securities are none.

5. The average number of copies of each issue of this publication sold or distributed, through the mails or otherwise, to paid subscribers during the 12 months preceding the date shown above was: 3073.

Jonas Balčiūnas, publisher.
Sworn to and subscribed before me, this 27th day of October, 1956.

Josephine Šimaitis,
Notary Public
My commission expires June 29, 1957.

PERKRAUSTYMAS IŠ ARTI IR TOLI
ILGŲ METŲ PATYRIMAS — FIGŪS SAŽININGAS PATAIKAVIMAS. — NAUJI DIDELI SUNKVEŽIMIAI — PATOBULINTI PERKRAUSTYMU (RANKIAI KAIP PATYS SUNKVEŽIMIAI, TAIP IR JOSŲ PERKRAUSTOMI BALDAI YRA APDRAUSTI — INŠIRINTI)
JUOZAS NAUJOKAITIS 2022 W. 69 St., Chicago 36, Ill. Tel: WALbrook 5-9209

Didelis pasirinkimas įvairių vietos ir užsienio firmų LAIKRODŽIŲ ir BRANGENYBIŲ
Sąžiningas taisyimas už žemas kainas.
Mes rekomenduojame "ELGIN" laikrodžius.
A. R. JUNEVIČIUS ir SŪNUS,
YA. 7-8266
3317 So. Halsted St.

Pasakose apsakinejama ir dainose apdainuota **Karčiama ružava--Meister Brau Tavern**
Dabar randasi ne Krekenavoje, bet Brighton Parke, 2532 West 47 Street. — Kviečia atsilankyti —
Sav. O. A. JOMANTAL Tel: VI 7-2428.

ARS-FOTO STUDIJA
3210 So. Halsted St., Chicago, Ill., daro įvairių dydžių portretus ir nuotraukas.
Atlieka Studijos ir Foto mėgėjų darbus.
Aprūpina gera filmine medžiaga.

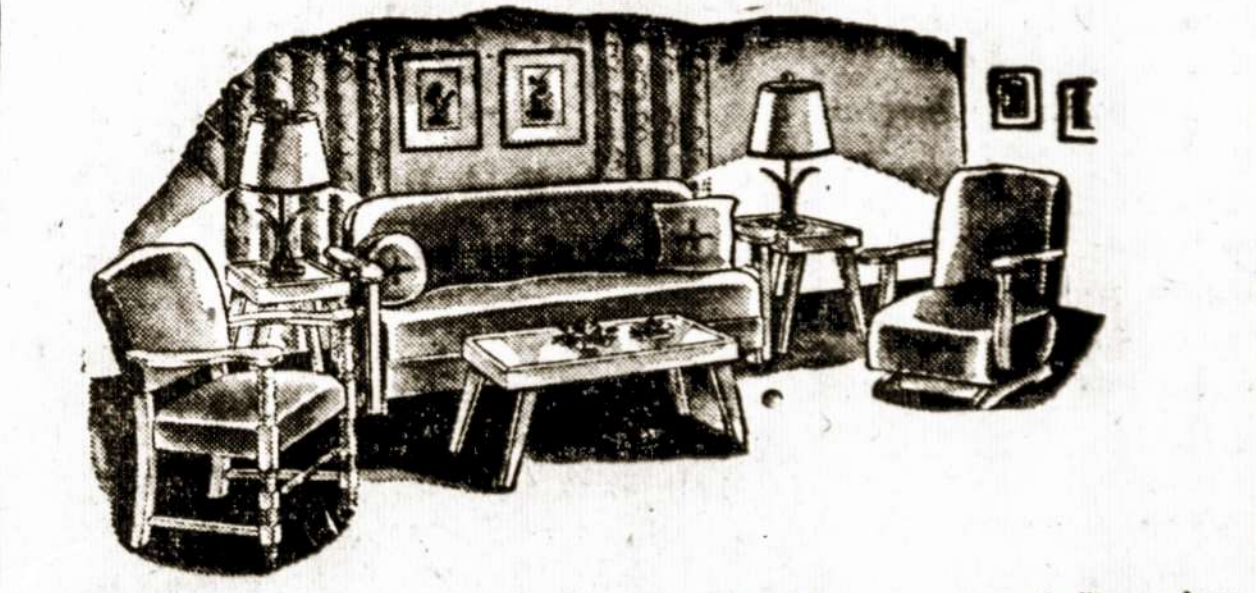
BALDŲ IR ĮVAIRIŲ DAIKTŲ saugus, greitas, tvarkingas ir nebrangus
PERKRAUSTYMAS
Jokio kainos skirtumo nėra bet kurioje Chicago kolonijoje gyvenantiems bei persikeliantiems. Gera aprauda.
Antanas Vilimas
3415 So. Lituania Ave., Chicago, Ill.
Telefonas: FRontier 6-1882.

AUTO TAISYMAS IR GASOLINO STOTIS
Atliekami lyginimo ir dažymo darbai. Taisomi motorai, stabdžiai, transmisijos ir t. t. MOBILGAS benzinas, Fire-Tone padangos, baterijos ir automobiliniai dalys.
1934 W. 59th Street Tel: GROvehill 6-9136
M. CESAS, patyręs automobilių specialistas

LIUDĖSIO VALANDŲ
Sukite **MAŽEIKĄ & EVANS**
LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI
6345 So. Western Ave. Air Conditioned kopyčia
RPublic 7-9600 — 7-3601 Automobiliams vieta
Tiesa, kurie gyvena kitose miesto dalyse; gausime kopyčia arčiau Jūsų namų.

ĮVAIRŪS PATAISYMAI IR DAŽYMAS
NAUJŲ NAMŲ STATYBA
LIUDAS TAUJENIS
6828 S. Maplewood Ave.
Tel: HE. 4-5848

WALTER SASNAUSKAS
2534 West Marquette Rd.
Chicago 29, Ill.
Telef: GROvehill 6-8402.
Stato naujus namus pagal tarti ir planus.
Atlieka įvairius remonte darbus

Moderniausius baldus, naujausias televizijos aparatus žinomiau šių firmų, įvairias krosnis, kilimus ir viską, kas reikalinga namų rengimui Jūs pirkite pigiau

Lietuvių PREKYBOS Bendrovėje **ROOSEVELT FURNITURE Co., Inc.**
2310 West Roosevelt (12th St.). Tel: SEeley 3-4711
Pats įmonės vedėjas Feliksas RAUDONIS Jus maloniai sutika, parodys ir duos praktiškų patarimų Jums rūpimais reikalais.

D. L. Kunigaikštienės Birutės Dr.-jos Chicago Skyr. V.-ba rengia tradicinį **Koncertą-balių** š. m. lapkričio 10 dieną 7 val. 30 minučių Western Ballroom salėje, 3504 So. Western Av. Programą išpildys Jonė Kvietytė, garsoji išraiškos šokių menininkė ir prof. Vladas Jakubėnas.

Šokias gros B. Jonušo orkestras.
Pelnas skiriamas Karo Invalidams ir Sibiro Fondui.
Maloniai prašome lietuviškąją visuomenę atsilankyti.

Atsišaukimas į lasivojo pasaulio lietuvių Vasario 16-sios Gimnazijos reikalą

Broliai ir sesės lietuviai!
Vokietijos Lietuvių bendruomenės naujoji Taryba, susirinkusi pirmąjam posėdžiui, su gilia padėka šiandien mini visus Vasario 16 Gimnazijos rėmėjus. Laisvojo pasaulio lietuvių visuomenės parama, suteikusi galimybę įkurti ir iki šiol išlaikyti stambų lietuvių židinį, sudarys vieną iš gražiausių puslapių lietuviškosios emigracijos istorijoje. Tik su giliu susijaudinimu galima šį reikšmį minėti, nes vienintelės pasaulyje laisvos lietuviškos gimnazijos buvimas bei išsilaukimo faktas stiprina tikėjimą lietuviškuoju solidarumu ir didina pasiryžimą stiprinti Lietuvos laisvės labai lietuviškos kultūrinę darbą bei priaugdantių kartų lietuviškąją sąmonę.
Tačiau, perimdama reikalą iš buvusių bendruomenės organų, Taryba laiko savo pareigą konstatuoti ir pranešti lietuviškosios visuomenės žinią, kad Vasario 16 Gimnazijai vis dar tenka kovoti su gyvybiniais sunkumais. — Ši švietimo institucija, teikianti laisvojo pasaulio lietuvių daug garbės bei pasididžiavimo, drauge yra ir didelio rūpesčio šaltinis.
Vokietijos lietuvių bendruomenė, tik viso laisvojo pasaulio lietuvių paramos dėka, įstengusi gimnaziją išlaikyti, ir šiandien dar yra priversta šaukti lietuviškosios visuomenės paramos ir kvieisti laisvuosius lietuvius neleisti gimnazijos rėmimo pastangoms nusilpti.
Vasario 16 Gimnazijos auklėtiniai yra prisirišę prie savo švietimo židinio ir tikisi, kad lietuviška šis solidarumas ją išlaikys.
Būkime tikri, kad Vasario 16 Gimnazija ir jos darbas yra dovana lietuvių tautos laisvės ryžtui paremti, nes žinia, kad pasaulyje

Iš studentų gyvenimo

LIETUVIŲ VISUOMENĖI
Pranešame lietuvių visuomenėi bei organizacijoms, kad Lietuvių Studentų Sąjungos JAV suvažiavimas įvyks š. m. lapkričio 23—24 dienomis Čikagoje. Sveikinimai bei aukos Lituanus leidiniui yra maloniai laukiami iš organizacijų bei pavienių asmenų. Sveikinimus bei aukas prašome siųsti: J. Karšklys, 6831 So. Washtenaw, Chicago, Ill. Kiekvienais metais šiuo laiku studentija susirenka apvarstyti savo ir visos lietuvių visuomenės reikalą. Šiuo metu taip pat vyksta ir Šalpos Fondo vaju. Todėl galime sakyti, kad lapkričio mėnuo yra studentijos mėnuo, kuriame studentija ypatingai laukia visuomenės dvasinės ir materialinės paramos.
Liet. Stud. S-gos JAV Centro Valdyba

KĄ JIE DIRBA

"Laisvosios Lietuvos" tradicinis spaudos balius įvyks 1956 m. gruodžio mėn. 29 dieną, Lietuvos Auditorijoje. Jo metu bus paskirstyti "L. L." skaitytojams laimėjimai, kurie buvo numatyti paskirstyti "Laisvosios Lietuvos" gegužinėje rugpjūčio mėn. 26 dieną, bet dėl pasikeitimų visoje programoje, ne buvo įvykdyti.

TAUTINIŲ KORPORACIJŲ SAMBŪRIO ŠVENTĖ

Š. m. lapkričio 10 d. — šį šeštadienį Lietuvos Tautinis Akademiniis Sambūris Čikagoje ruošia lietuvių studentų tautininkų korporacijos "Neo Lithuania" 34 metų ir Lietuvos Tautinio Akademiniio Sambūrio 7 metų veiklos iškilmingą minėjimą — šventę Lietuvos Auditorijoje. Programoje: 10 val. pamaldos Tėvų Jėzuitų koplyčioje, 5541 So. Pauline St. — Iškilmingas posėdis vakare 7 val. Posėdžių metu paskaita, kuria skaito dr. Jonas Paplėnas. Paskui sveikinimai, alutis ir linksmoji dalis, pajavirinant Akelio orkestrui. Kviečiami sambūrininkai, studentai, prijaučiantieji. Įėjimas auka, studentams — 1 dol. Šiuo metu Sambūriui vadovauja dipl. teis. K. Kasakaitis. Iškilmingame minėjime bus pagerbti mirusieji ir žuvusieji sambūrio bei korporacijų nariai.

NAUJŲ METŲ SUTIKIMAS

Kaip ir pernai, ruošia Lietuvos Tautinis Akademiniis Sambūris Čikagoje. Šiemet bus įspūdingiausias, reta, įvairi programa. Įvyks Western Ballroom salėje. Smulčiau — vėliau.

LIETUVIAI DALYVAUS KALĖDŲ PROGRAMOJE

Kaip ir kasmet, ir šiemet ruošia Kalėdų švenčių programą, kurioje dalyvauja visos tautos — savo tautiniais papročiais, dainomis, šokiais ir kit. Šventė vyks Mokslo ir Pramonės Muziejuje. — Lietuviams paskirta lapkričio 4 d. 2—3:30 val., dalyvauja Manijos aukšt. mokykla, ir 7—8:30 val. — skautai.

WESTCHESTER COMMUNITY CLINIC

Dr. VYTAUTAS DARGIS ir Dr. RIMAS VIENUŽIS
Adr.: 1938 So. Mannheim Road
Telef.: Fillmore 5-2727.
24-rių valandos medicinos pagalbos.
Rentgenas, pilna klinikinė laboratorija.
E. K. G., P. M. R. ir t. t.
24-RIŲ VALANDŲ MEDICINOS PAGALBOS TARNYBA

Lietuvos Atgimimo Sąjūdžio Cicero skyrius maloniai kviečia atsilankyti į

ALGIRO KAULĖNO PASKAITA,

kuri įvyks Padėkos Dieną — lapkričio mėn. 22 d. 4 val. po pietų Stepo Gobio (buv. Z. Šeflerio) svetainės salėje — 1500 So. 49-th Ave., Cicero.

Po paskaitos bus

ŠOKIŲ VAKARAS

Veiks gerimų ir užkandžių bufetai su paruoštais šiais šventei valgiais ir gerimais.
Gros geras orkestras.
Įėjimas nemokamas.

Maloniai kviečiame Tamstą ir pažįstamus atsilankyti į

VENTOS KLUBO,
3337 South Halsted Str.

ATIDARYMO (GRAND OPENING) IŠKILMES,

kurios įvyks š. m. lapkričio mėn. 9—10—11 dienomis, (Penktadienį — Šeštadienį — Sekmadienį).
Bus muzika, valgiai ir įvairių pramogų.

VENTOS KLUBO vardu:

P. Lukoševičius ir Vytautas Staneika

Laiškas Redakcijai

1956 m. lapkričio 4 d.

Gerb. Pone Redaktorium,

Straipsnyje "Tarp Prieštaraivių", atspausdintame L. L.-je š. m. spalio 18 dienos laidoje, yra pavartota eilė išsireiškimų, kurie užgauna mane, kaip autorių rašinio, savaip komentuojamo minėtame straipsnyje. Būtent, straipsnio pradžioje pasakytas neva kalbamą rašinį aš paruošęs "pagal Vliko užsakymą" 4-je kolonoje pažymėta, kad aš kažką pripažinęs "samdinių lūpomis", o 6-je kolonoje štaičiai drėpta "kaip Vliko pasamdytas..."

Kadangi visa tai yra gryniausios insinuacijos, tai prašau paskelbti artimiausioje LL laidoje sekančius faktų atitaisymus:

1) Suminėta savo rašinį buvau paruošęs ne pagal keno "užsakymą", bet savo laisva valia ir taip, kaip suprantu Vliko — Diplomatiškos dabartinę teisiniai — politinę padėtį ir tų mūsų politikos veiksmų funkcijas ir uždavinius.

2) Tą padariau Vliko Prezidiumo pagedavimu, kad, kaip turįs kiek patyrimo diplomatinėje tarnyboje ir tarptautinės teisės klausimuose, patiekčiau jam savo ekspertinę nuomonę bei samprotavimų, siekiant sunormuoti mūsų politikos veiksmų santykius pastoviam, nesuapratimų nebenuodijamam, darbiui Lietuvos laisvimo tikslams. Ne Vlikas nei kas kitas nestatė man jokių sąlygų, kaip ta expertyzė turėjo būti surašyta.

3) Jokio atlyginimo už darbą Vliko Prezidiumams man nebuvo siūlęs ir aš to visai nebuvau jo prašęs: kalbamą darbą atlikau iš savo patriotinės pareigos prisidėti nors savo patarimais ir samprotavimais prie svarbaus, bendro mums visiems, reikalo išsprendimo.

4) Todėl, paskaitymą manęs kokiuo tai "samdiniu" laikau piktu, prieš mane nukreiptu, politiniu šmeižtu; Aš rūpinuos Tėvynę — Lietuvos reikalais ne už kieno grašius, o tik iš meilės kenčiančiai Lietuviai Tautai.

Su pagarba

Kazys Škirpa

Lietuvos Šaulių Sąjunga

ČIKAGOS ŠAULIŲ KLUBO MENO KUOPELĖ IR JOS VEIKLA

Atsikūrus Šaulių Sąjungai tremtyje, neilgai trukus susiorganizuavo šaulių vienetas ir Čikagoje, kuriam, pagal Amerikos santvarką, reikėjo pasivadinti Šaulių Klubu vardu. Po kūrto laiko, į Šaulių Klubą pradėjo įsirašyti ir jauni, nebuvo šauliai. Tokių jaunųjų šaulių skaičius sparčiai pradėjo didėti, kol pagaliau prireikė suorganizuoti atskirą jaunųjų šau-

lių būrelį, kuriam vadovauti buvo pavesta Klubo valdybos nariui Vladui Išganaičiui.

Būreliui, pradėjus aktyviai reikštis vaidyboje, tautiniuose šokiuose ir baletu, buvo pavadintas Šaulių Klubo Meno Kuopelė, kuri iki šiol, palyginus per labai trumpą laiką, yra suvaidinusi 6 didesnius scenos veikalus ir keletą montažų. Be to, beveik prie kiekvieno vaidinimo, pajavirinimui programos, tautinių šokių grupė pašokdavo keletą tautinių šokių ar baletą.

Vaidintojų grupės režisoriais buvo: Teodora Serapinienė, Vladas Išganaitis ir Elena Olšauskienė. Pastaroji stato komediją "Slidus pusmilijonis" lapkričio 17 d., šeštadienį, 7 val. vak., Lietuvos Auditorijoje.

Šokiams grieš Balio Pakšto orkestras.

Veiks gerimų ir užkandžių bufetai.

Įeinant auksa: suaugusieji — 1.50 dol., moksleiviai — 75 ct.

Stasys Pilka — Šaulių Klubo Meno Kuopelės Vadovas

Šių metų spalį mėn. pabaigoje Lietuvos Valstybės dramos aktorius Stasys Pilka maloniai sutiko perimti Šaulių Klubo Meno Kuopelę iš lietištinio vadovo Vlado Išganaičio. Šiuo metu St. Pilka su viena vaidintojų grupe, perrežisuodamas veikalą "Bus Audra", rengiasi gastrolėms lapkričio 24 d. į Racine, Wis., o su kita vaidintojų grupe įtęptai dirba Elena Olšauskienė, režisuodama komediją "Slidus pusmilijonis", kurį mano pastatyti Šaulių Klubu parengime lapkričio 17 d., Lietuvos Auditorijoje, prie naujai perdažytų dekoracijų dail. šaulės Aleksandros Koverienės.

ATVYKSTA

A KAULĖNAS

Algirdas Kaulėnas, LAS Vyr. Valdybos narys, š. m. lapkričio mėn. 17 d. iš Anglijos atvyksta į JAV. Tą progą aplankys tirščiausiai lietuvių apgyventas vietoves ir padarys eilę pranešimų lietuviškajai visuomenei.

UNIQUE LONGE-NIGHT CLUB
HAVAJŲ SALONAS
1522 W. 51 Str.
Su gyvąja Havajų muzika ir šokiais.
Jauki ir mistiška nuotaika vie nišoms sieloms!
VALERIJA VAITEKŪNAS, INC.

Pagelbėkime savo artimiesiems siuntiniais KUR BEBŪTŲ — LIETUVOJE AR SIBIRE

Lietuvių bendrovė OVERSEAS CARGO CO. siūnia į LIETUVĄ (ir kitur) siuntinius su: angliškom viln. medžiagom, avalyne, vaisiais, maistu, siuv. mašinom, dviračiais, laikrodžiais, akordeonais. (Siunčiama iš Anglijos per HASKOBA).

Bendrovė taip pat persiūnia į LIETUVĄ ir Jūsų sudarytus ir mums pristatytus siuntinius (siunčiam ir oro paštu). Visi mokesčiai sumokami siuntėjo, gavėjas NIEKO NEMOKA. Pristatymas garantuojamas — PILNAS DRAUDIMAS (siunčiama per Globe Travel Service).

Prašykite katalogo bei informaciją:
OVERSEAS CARGO CO., 2412 W. 47 St., Chicago 32, Ill.
LA 3-5049, YA 7-4337

Siuntinių tarnyba 8 metai — S. P. JUODVALKIS.

LIETUVIŲ AUDITORIJA

3133—37 So. Halsted Str. Telef. VI-2-6172

POKYLIAMS KONCERTAMS VESTUVĖMS 4 Salės

Moderniškai įrengtos VIRTUVĖS (su maistu ar be maisto) išnuomojamos neaukštomis kainomis.

Jūsų patogumui čia pat

BARAS

Jaukus putojančių taurių pavėsis ir žavi muzika.

Ben Star FASHION STYLE QUALITY

Chicago's Smartest Styles for Men and Women

4630-32 S. ASHLAND AVE. Yards 7-3900
Open Mon. & Thurs. Noon 7:15 P.M.; Other days 9:30 to 6:30

JONASKANIS

JUSAPTARNAUS GIMTOJE KALBOJE.

LIETUVIŠKA DRAUDŲ AGENTŪRA

Gyvybės, liginės, automobilių, baldų, namų ir visos kitos apdraudos — asmenims, profesionalams ir biznio įstaigoms. Valstybės patvirtintos kainos.

Agentams ir brokeliams aukščiausi komisai.
AUTOMOBILIŲ FINANSAVIMAS.
Bankiniai procentai. Nauji automobiliai 4% — vartoti — 6%.
Veikia Notariatas. Smulkesniai ir nemokamai informacijai gauti skambinkite, rašykite, uželkite —

JONAS KIRVAITIS

INTERSTATE INSURANCE AGENCY
6108 So. Ashland Ave., Chicago 36, Ill. Tel.: WALbrook 5-5671

BRUNO kepyklos gaminiai
būgia užkariauti Čikagos rinką, nes

Kas Valgo Bruno Duoną Visad Žydi Kaip Agūna

Bruno Macianskas
3339 Lituania Ave. Telef.: CLifside 4-6376

PAJIEŠKOJIMAI

1. FIRAUSKŲ: Vytauto ir Jono ieško motina iš Lietuvos. Atsiliepti J. Zonys, 386 Roxton Rd, Toronto, Ont., Canada.
2. EIDIMTŲ: Vlado, Liūdo ir Alberto, s. Kazio, ieško brolis Stasys, gyv. Lietuvos TSR, Plungėje, K. Poželos g-vė 2.

PIGIAI PARDUODAMA MAISTO KRAUTUVĖ.

Užpakaly trys kambariai EMERALD GROCERY.
3001 So. Emerald Ave.
Tel.: DA 6-1917.

Nekilnojamo turto pirkimo — pardavimo reikalais kreiptis:

Alg. BUDRECKAS
REALTY
4081 Archer Ave.
(prie California Ave)
Tel.: LAfayette 3-3384

Pavasarių, vasarių, sportinių, darbinų ir išėginių drabužių — didelis pasirinkimas, pas

H. SEIGAN

VYRIŠKŲ RŪBŲ IR BATŲ KRAUTUVĖ.

4622 S. Ashland Av., Chicago 9, Ill.
Telef.: YA 7-1272

Čia gausite geras prekes pigesne kaina ilgesniam išl-mokėjimui be nuošimčių!
Mandagus patarnavimas lietuvių kalboje.

Krautuvė atdara: Pirmad. ir ketvirtad. nuo 9 val. ryto iki 9:30 val. vak., kitomis dienomis iki 6 v. vak. Sekmadieniais nuo 10 iki 2:30 val. Kalbame lietuviškai.

GYDYTOJAI

Dr. S. Biežis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Ofisas — 3148 West 63rd Street
CHICAGO, ILL.
Ofiso telefonas: PRespect 8-1717
Valandos: po pietų 1—3; vak. 7—9, tikrai antradieniais ir penktadieniais.
Trečdieniais ir sekmadieniais ofisas uždarytas.
BUTAS: 3241 W. 66th PLACE
Tel.: RE 7-7868

Tel: ofiso AR 6-0161

rez. GR 2-9203

Daktaras

JUOZAS BARTKUS
Gydytojas ir Chirurgas
2336 W. Chicago Ave.,
Chicago 22, Ill.

Val: 1—3:30, 6—9 p.p. pirmad., antrad., ketvirtad., penktad.; 11 val. ryto — 2 val. p.p. šeštad. Tik susitarus trečdieniais.

Dr. VYTAUTAS DARGIS

Gydytojas ir Chirurgas

Priėmimo valandos:
pirm., treč., penkt. — nuo 9 iki 12 d. n.
Antr. ir ketvirtad. — nuo 5 iki 9 val. p. p.

KILDARE CLINIC
5115 So. Kildare Ave.

Tel.: RE 5-5600.

Namų tel.: LUDlow 5-2522.

DR. JUOZAS PAUKŠTYS DANTŲ GYDYTOJAS

4253 So. Archer Ave.
Įėjimas iš Whipple Ave.
Priėmimo valandos:
nuo 10 iki 12,
nuo 2 iki 6 ir nuo 7 iki 9 val.
Išskiriant trečdienius ir sekmadienius.
Šeštadieniais nuo 10 iki 4 val.
Telefonas:
ofiso LAfaet 3-4949
namų CE 3-7786

Vaistinė

Savininkas

Pr. A. Šimkus

3301 South Halsted Street
Tel.: Virginia 9080 ir 9081.
Didelis pasirinkimas įvairių kosmetikos dalykų ir malonus patarnavimas pacio savininko Pr. Šimkaus.

JAUKIAI

FRALISI

VAKARA

CICERO UZEIGOJE

LITUANICA

pas TADĄ KAZIMIERAITI
Čia be gardžių gerimų ir užkandžių, yra įvairių žaidimų:
4920 West 14th Str., Cicero 50,
Illinois. Telef.: Townhall 3-9601

NAUJA

MAISTO PRODUKTŲ KRAUTUVĖ

649 West 119 St.
Sav. Juozas Bešonis
WA 8-2009 ir FR 6-6336.
Pristato į namus, taip pat būviamis ir parengimams maisto ir mėsos gaminius.

